

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI**

PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ

2022 YILI RAPORU

ÖNSÖZ

Ürün güvenliği mevzuatı ve uygulamaları, vatandaşlarımızın güvenli ürüne erişimlerini ve iktisadi işletmelerimiz için adil bir rekabet ortamının tesisini sağlarken, yüksek kalite standartlarında ürün üretimiyle Türk malı imajını güçlendirerek sürdürülebilir ihracat artışına da önemli katkıda bulunmaktadır.

Piyasaya arz edilen ürünlerin belirli kurallara uygun olarak tasarlanmaları ve üretilmeleri gerekmekte, ürünlere dair teknik mevzuat olarak tanımlanan bu kurallar, kamu kuruluşları tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulmaktadır. Piyasadaki ürünlerin bu kurallara uygun olup olmadığının denetlenmesi devletin öncelikli görevlerinden birisidir.

Ticaret Bakanlığı olarak, 2002 yılından bu yana farklı kamu kuruluşları tarafından yürütülen “Piyasa Gözetimi ve Denetimi (PGD)” faaliyetlerinin koordinasyonu görevini ifa ediyoruz. Bu görev çerçevesinde PGD kuruluşlarının mevcut altyapı ve uygulamalarını izliyor, karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik tedbirleri söz konusu kuruluşlarla işbirliği halinde hayata geçiriyoruz. 2010 yılından bu yana her yıl yayımladığımız Piyasa Gözetim ve Denetim Raporları ile de bu faaliyetlerin sonuçlarını ilgili tüm tarafların erişimine açık ve bilinir hale getirmeyi amaçlıyoruz.

2022 yılına ait denetim sonuçlarını detaylı olarak analiz ettiğimiz “2022 Yılı PGD Raporu”na göre; 2022 yılında 64.932’si gıda sektöründe, 168.712’si ise gıda-dışı sektörde olmak üzere, toplam 233.644 ürün partisi denetlenmiştir. Denetlenen ürün partileri içerisinde 10.881 ürün partisi uygunsuz olarak tespit edilmiş, bu uygunsuzluklara ise toplam 424.029.069,00 TL idari para cezası uygulanmıştır. Ayrıca, uygunsuz bulunan ürünlere imha, piyasadan toplatma ve piyasaya arzın yasaklanması gibi önlemler uygulanmıştır.

Bakanlık olarak etkin ve güçlü bir denetim sisteminin tesisi ve sürdürülebilirliği önem ve öncelik verdiğimiz bir alandır. PGD mevzuat ve uygulamalarının yıldan yıla gelişmesini görmek sevindiricidir. Bununla birlikte, dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak denetim sistemimizi de güncellemek ve geliştirmek önceliklerimiz arasındadır. Karşı karşıya olduğumuz yeni teknolojik gelişmeler, yapay zeka alanındaki ilerlemeler ve siber güvenlik gereklilikleri diğer alanları olduğu gibi ürün güvenliği alanını da etkilemekte, mevzuat ve denetimlerin teknolojik gelişmelere uygun olacak şekilde güncellenmesini elzem hale getirmektedir.

Öte yandan, geçtiğimiz yıllar e-ticaretin tüketiciler nezdinde önemini artırmış, e-ticaret platformları vatandaşlarımızın alışverişlerinde ön plana çıkmıştır. Bu husus e-ticarette ürün güvenliği denetimlerinin de önemini giderek artırmaktadır. Denetim altyapılarının yeni teknolojik gelişmelere uygun bir vizyonla geliştirilmesi bu noktada da önem arz etmektedir.

PGD sistemimizin önümüzdeki yıllarda daha da güçlendirilmesi adına yapılabilecekler hakkında yol gösterici olmasını temenni ettiğimiz 2022 yılı PGD Raporunun ilgili tüm taraflara faydalı olmasını diler, raporun hazırlanmasında katkıda bulunan herkese teşekkür ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Ticaret Bakanı

İçindekiler

I.	GİRİŞ.....	5
II.	2022 YILINDA PGD ALANINDA KAYDEDİLEN ÖNEMLİ GELİŞMELER.....	6
III.	TÜRKİYE’DE PGD’NİN YILLARA GÖRE GELİŞİMİ.....	7
1.	KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİMİN DENETİMLERE ETKİSİ.....	7
2.	DENETİM PERSONELİ	10
3.	DENETİMLERİN YÖNLENDİRİLMESİ.....	12
A.	ŞİKÂYET/İHBAR ÜZERİNE DENETİMLER	12
B.	İNTERNET SATIŞLARINA YÖNELİK DENETİMLER	14
C.	KAZA/YARALANMA VERİLERİ ÜZERİNE DENETİMLER	15
D.	RAPEX BİLDİRİMLERİ ÜZERİNE DENETİMLER	15
4.	DENETİM SONUÇLARI	16
A.	DENETLENEN ÜRÜN PARTİ SAYILARI	16
B.	UYGUNSUZ ÜRÜN PARTİ SAYILARI	18
C.	İTHAL ÜRÜN/YERLİ ÜRÜN AYRIMI	22
D.	DENETİM ŞEKLİ (TESTE GÖNDERİLEN ÜRÜN PARTİ SAYILARI).....	24
5.	UYGULANAN İDARİ PARA CEZALARI VE ALINAN ÖNLEMLER.....	27
A.	İDARİ PARA CEZALARI	27
B.	ALINAN ÖNLEMLER.....	29
IV.	SONUÇ VE ÖNERİLER	30
V.	EKLER	32
	EK -1: PGD KURULUŞLARINA AİT İHBAR VE ŞİKAYET HATLARINA İLİŞKİN LİSTE	32
	EK -2: TABLOLAR.....	32

KISALTMALAR TABLOSU

AB	Avrupa Birliği
STB	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
BTK	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
TB	Ticaret Bakanlığı
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
E-PGD	Elektronik ortamda yürütölen piyasa gözetimi ve denetimi
TKPGGM	Ticaret Bakanlığı, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü
TOB	Tarım ve Orman Bakanlığı
İPC	İdari Para Cezası
PGD	Piyasa Gözetimi ve Denetimi
PGDBİS	Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi Sistemi
SB	Sağlık Bakanlığı
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

I. GİRİŞ

Ülkemizde dokuz farklı kamu kuruluşu tarafından yürütülen Piyasa Gözetimi ve Denetimi (PGD) faaliyetleri Ticaret Bakanlığınca ulusal düzeyde koordine edilmektedir. Koordinasyon görevinin önemli bir parçasını PGD kuruluşlarınca yürütülen denetimlere ait sayısal verilerin değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan raporlar oluşturmaktadır. Her yıl düzenli olarak yayımlanan bu raporlarla sistemde yıllar içerisinde görülen gelişmeler ortaya konulmakta, sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik öneriler sunulmaktadır.

Bu raporda yer alan veriler, geçmiş yılların değerlendirilmesinin ötesinde gelecek yıllarda gerçekleştirilecek faaliyetlerin daha etkin, verimli ve işlevsel bir hale getirilmesi için yapılan planlamalarda da yol gösterici olmaktadır.

Bu rapor, Avrupa Birliği uygulamaları da göz önünde bulundurularak tespit edilen metodoloji¹ çerçevesinde hazırlanmış olup, bu metodolojiye uygun ve karşılaştırılabilecek formatta veri sağlayabilen kuruluşlar raporda ağırlıklı olarak ele alınmaktadır.

Raporda; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na ait veriler bir arada ele alınıp değerlendirilmiştir.

Kuruluşların tamamına ait veriler, istisnai bir açıklama yapılmadığı sürece, “ürün parti sayısı” bazında sağlanmış verilerdir. Her bir ürün parti sayısı aynı marka, model ve seri numarasına sahip bir ürün topluluğunu temsil etmektedir. Belirlenen formatta veri sağlayamayan PGD kuruluşlarının sorumlu oldukları bazı ürün grupları ise özel koşulları nedeni ile genel değerlendirmenin dışında tutulmuş ve ayrıca değerlendirilmişlerdir. Bu istisnalara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır:

- STB'nin sorumluluğunda olan yasal metroloji ürün grubunda Bakanlıkça PGD faaliyetlerinde toplam denetim sayısı bazında bilgi verilmektedir. Bu nedenle bu ürün kategorisine ilişkin verilere grafiklerde yer verilmemiş ve söz konusu ürün grubu verileri ilgili başlık altında ayrıca değerlendirilmiştir.
- EPDK tarafından denetlenen akaryakıt ürün grubunda, geçen yılın raporunda veri sağlanmadığı ve akaryakıt ürünlerinde diğer ürün gruplarına göre daha kısıtlı veri sağlandığı için anılan kurumun denetimlerine ilişkin veriler rapor içinde ayrıca değerlendirilmiştir.
- ÇŞİDB sorumluluğundaki katı yakıtlar ürün grubu, yapısı gereği parti sayısı olarak ifade edilemediğinden, ürün partisi bazında veri sağlanmış olan diğer ürün grupları ile bir arada değerlendirilememiş ve grafiklere yansıtılmamış, ancak metin içerisinde bu veriler de değerlendirmeye alınmıştır. Genel değerlendirme ve grafiklere ÇŞİDB'nin yalnızca yapı malzemelerine ilişkin verileri dâhil edilmiştir.
- SB tarafından kozmetik denetimlerinde tespit edilen kaçak/sahte ürünlere ilişkin veriler genel değerlendirmeye, dolayısıyla rapor içerisindeki grafik ve yorumlara dâhil edilmemiştir. Zira Bakanlıkça sağlanan bu verilerin, diğer PGD kuruluşlarının denetim verileri ile karşılaştırılması, raporda kullanılan metodoloji çerçevesinde anlamlı görülmemiştir.
- Geçen yıllardan farklı olarak 2022 yılında SB, ambalajlı suların denetimine ilişkin veri sağlamıştır. Bu durum, kurumun yaptığı denetim sayılarında artışa neden olmuştur.

¹ Avrupa Komisyonu'nun ilk olarak 2008 yılında hazırlayarak kamuoyuyla paylaştığı, AB üye ülkelerinde gıda dışı tüketici ürünlerinin denetimi ile ilgili performans değerlendirmesine imkan sağlayan verilerin derlendiği “Tüketici Piyasaları Karnesi” çalışmasında kullanılan metodoloji göz önünde bulundurulmuştur.

Rapor ekinde tablolar halinde sunulan verilere dair açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1. Girdiler:

- a) Bütçe ve denetim personeli sayısının gösterildiği tablo (Tablo-1)
- b) Yetkili kuruluşları belli bir üründe PGD faaliyeti için harekete geçiren şikâyet/ihbar bilgileri, kaza/yaralanma verileri ile internet satışlarının yer aldığı tablo (Tablo-2)

2. Çıktılar: Gerçekleştirilen denetimler, denetimlerin içeriği, denetimlerde elde edilen bulgular ve uygulanan cezai yaptırımlar tablosu (Tablo-3)

3. Etki/Sonuçlar: Uygunsuzluğu nedeniyle piyasaya arzı durdurulan, piyasadan toplatılan, imha edilen veya düzeltici önlem uygulanan ürünlere ilişkin tablo (Tablo-4)

II. 2022 YILINDA PGD ALANINDA KAYDEDİLEN ÖNEMLİ GELİŞMELER

Ülkemizde ürün güvenliği sisteminin yasal altyapısını oluşturan ve 2002 yılında yürürlüğe giren “4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun”un yerine geçmek üzere hazırlanan 7223 sayılı “Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu” 12 Mart 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu minvalde, 2022 yılı Kanunun yürürlükte olduğu ilk ‘tam yıl’ olma özelliği taşımaktadır.

Kanun ile iktisadi aktörlerin izlenebilirliği, ürün sorumluluğu tazminatı, uygunsuz ürünlerin tüketiciden geri çağırılması, ihracatta Türk malı imajının güçlendirilmesi ve e-ticarette piyasa gözetimi ve denetimi hususlarında önemli yenilikler getirilmiştir.

PGD faaliyetlerinin yasal dayanağını oluşturan 7223 sayılı Kanunda yer alan idari para cezalarının 2022 yılı için yeniden değerlendirilerek arttırılan yeni değerleri, bir Tebliğ vasıtasıyla duyurulmuştur. “7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ile Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının Yeni Değerlerinin Duyurulmasına İlişkin Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2022/13)” 31.12.2021 tarihli ve 31706 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Ayrıca, TKPGGM, ÇSGB, ÇŞİDB ve STB tarafından hazırlanan Piyasa Gözetim ve Denetim Yönetmelikleri yürürlüğe girmiş, söz konusu mevzuat ile Bakanlıkların görev alanında yer alan ürünlerin PGD usul ve esasları belirlenmiştir.

AB’nin “Gıda-dışı Ürünlerde Hızlı Bilgi Değişimi Sistemi (RAPEX)” takip edilmeye devam edilmiş, ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili yapılan bildirimler, bu ürünlerin üreticileri ve ihracatçıları nezdinde gerekli denetimlerin yapılabilmesi için ilgili PGD kuruluşlarına iletilmiştir. RAPEX bildirimlerine ilişkin bilgiler raporun “RAPEX Bildirimleri Üzerine Denetimler” başlığı altında ayrıca değerlendirilmiştir.

Denetimlerin stratejik bir planlama anlayışıyla yapılması amacıyla ülkemizdeki PGD sistemini, bu sistemde önceki dönemde yaşanan gelişmeler ve önümüzdeki dönemde yürütülecek çalışmalara dair bilgileri de içerecek şekilde “Ulusal PGD Stratejisi” hazırlanmış ve Avrupa Komisyonu’na iletilmiştir.

AB’nin Katılım Öncesi Yardım Aracı’nın (IPA) III. Dönemi’nde (2021-2027) 2021 yılı programlamasında yer alan “E-ticarette Ürün Güvenliği”ne ilişkin TB tarafından hazırlanan proje teklifi Komisyon tarafından kabul edilmiş ve proje ihale süreci başlamıştır. Proje kapsamında, PGD kuruluşlarının altyapılarının güçlendirilmesi, elektronik ortamda ürün satan üreticiler ile elektronik ortamdaki ürün satın alan tüketicilerin ürün güvenliğine ilişkin farkındalıklarının artırılması,

elektronik ticaret denetimlerinde etkin bir koordinasyon sağlanması amacıyla çalışmalar yürütülmesi ve elektronik ticarete piyasa gözetimi ve denetimini mümkün kılan bir yazılımın geliştirilmesi gibi hedefler yer almaktadır.

10 Mayıs ve 28 Eylül 2022 tarihlerinde PGD Koordinasyon Kurulu toplantıları düzenlenmiştir. Toplantılarda, AB Yeşil Mutabakatı çerçevesinde teknik mevzuat uyumu alanında yürütülen ve önümüzdeki dönemde yapılması planlanan çalışmalar, sahipsiz ürün gruplarında yetkili kuruluş belirlenmesi, 7223 sayılı Kanun'daki idari müeyyideler ve uygulama süreçlerinin yeknesaklaştırılması, PGD uygulama sorunları ve Ekonomi Reform Paketi kapsamında kurulması öngörülen PGD Kurumu ile ilgili yapılan çalışmalar ele alınmıştır.

İlk olarak 2021 yılında yayımlanan Ekonomi Reform Paketi kapsamında yer alan PGD Kurumu kurulmasına yönelik eylem 2022 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı kapsamına dahil edilmiştir. Bu çerçevede, 2021 yılında başlayan çalışmalar 2022 yılında Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı altında da devam ettirilmiş ancak yetkili kuruluşlar arasında bir mutabakat sağlanamaması sebebi ile ilerleme kaydedilememiştir.

III. TÜRKİYE'DE PGD'NİN YILLARA GÖRE GELİŞİMİ

1. KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİMİN DENETİMLERE ETKİSİ

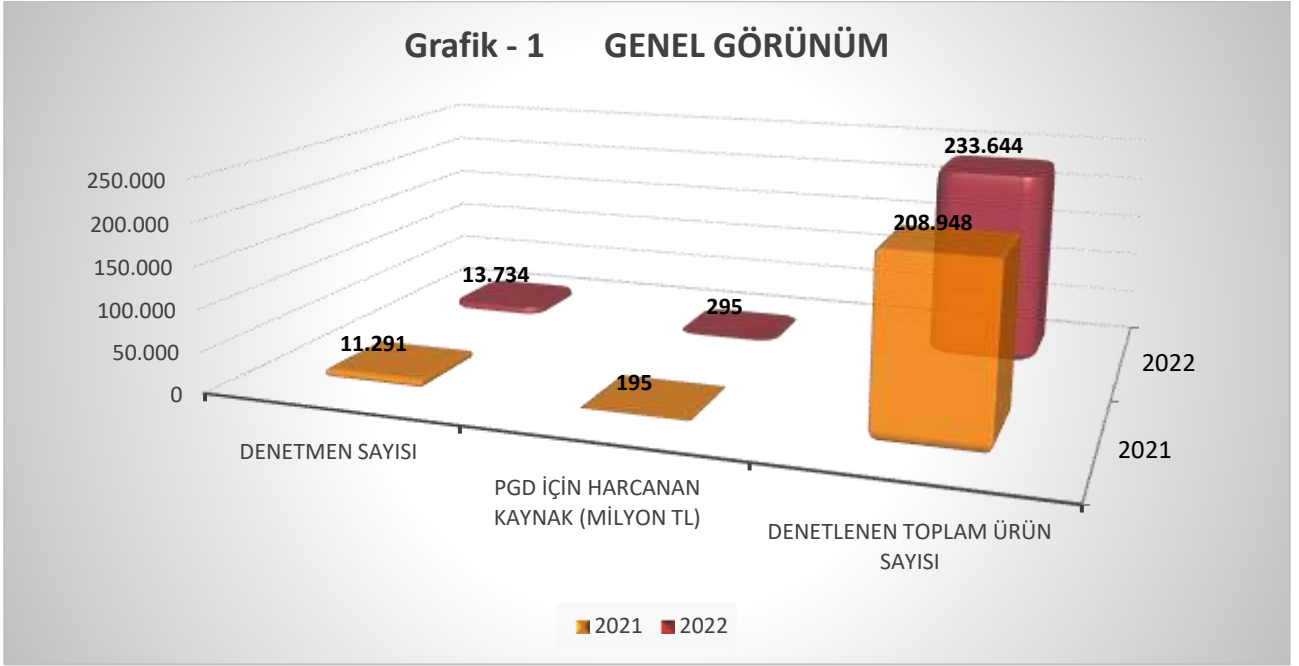
PGD faaliyetlerinin etkinliği ve yeterliliği, kuruluşların kendi organizasyon ve planlama çalışmalarına bağlı olduğu kadar bu alana yeterli kaynağın tahsisine de bağlıdır. PGD kuruluşlarının denetimlere ayırdıkları bütçeyi sağlıklı bir şekilde ortaya koyabilmeleri, bu alanda önümüzdeki dönemdeki ihtiyaçların belirlenerek denetimlerin programlanması bakımından da önem arz etmektedir.

PGD için ayrılan bütçe, yıl içinde PGD için harcanan tüm doğrudan ve dolaylı giderlerin hesaplanması ile ortaya konulmaktadır. Bu giderler, personel gideri, numune ve analiz bedelleri, veritabanı oluşturulması/geliştirilmesi, eğitim, seyahat, ofis ekipman giderleri gibi kalemleri kapsamaktadır.

Buna göre veri sağlayan kuruluşlar bazında PGD faaliyetlerine ayrılan kaynağı gösteren tablo ise aşağıda yer almaktadır:

	Personel Giderleri (TL)	Laboratuvar Giderleri (TL)	Diğer Giderler (TL)	Toplam (TL)
STB	55.143.206	3.184.006	12.979.493	71.306.705
ÇSGB	3.960.000	0	74.250	4.034.250
ÇŞİDB	27.701.680	155.967	1.033.334	28.890.981
TOB	4.835.666	109.971.459	8.017.590	122.824.715
TKPGGM	30.498.400	278.717	0	30.777.117
SB	30.722.626	2.444.100	176.629	33.343.355
UAB	2.615.760	0	0	2.615.760
BTK	221.160	536.000	0	757.160
TOPLAM	155.698.498	116.570.249	22.281.296	294.550.043

Grafik - 1 GENEL GÖRÜNÜM

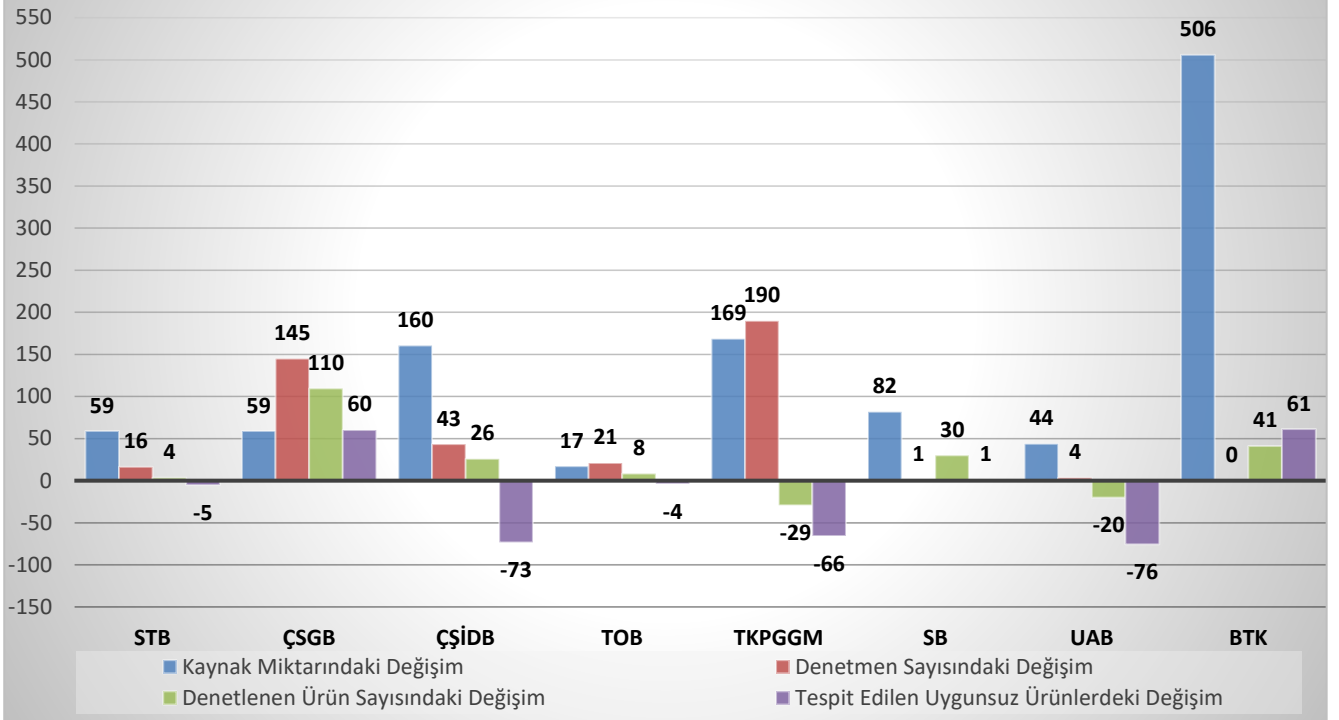
Grafik 1’den de görüleceği üzere, 2022 yılında PGD’ye ayrılan kaynak önceki seneye göre %51 oranında artarak yaklaşık 295 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.² PGD’ye ayrılan kaynaktaki artış, kuruluşların personel giderleri ile özellikle TOB ve STB’nin laboratuvar harcamalarındaki artıştan gelmektedir. 2021 yılı ile kıyaslandığında, denetim personeli sayısında ise yaklaşık %22’lik bir artış olmuştur. Diğer taraftan, STB tarafından yasal metroloji alanında 215.344 TL’si personel gideri ve 3.516.471 TL’si diğer giderler olmak üzere toplam 3.731.815 TL’lik kaynak kullanılmıştır. Ayrıca, ÇŞİDB tarafından katı yakıt ürün grubunda 320.856.600 TL’lik personel gideri kaynak olarak kullanılmıştır.

Kuruluş bazında PGD için ayrılan bütçe ve denetim personeli sayısındaki bir önceki seneye göre değişimin denetimlere etkisi ise Grafik 2’de yer almaktadır.

² Raporda, bütçe hesaplama metodolojisine uygun veri sağlayan STB (yasal metroloji hariç), ÇSGB, ÇŞİDB (katı yakıtlar hariç), TKPGGM, TOB, SB (sahte kozmetikler hariç), BTK ve UAB verileri kullanılmıştır.

Grafik-2 Kuruluş Bazında Temel Faktörlerdeki Değişim (2021-2022)
(%)

Kuruluşların bir kısmının kaynaklarındaki artış denetim sonuçlarına olumlu yansımış, bazı kuruluşlarda ise bu etki görülmemiştir (Grafik 2).

- STB’de PGD’ye ayrılan kaynak (yasal metroloji hariç) %59 oranında artmıştır. Bu artış özellikle asansör, elektrikli ekipman ve makine ürün gruplarına yönelik personel giderlerinden kaynaklanmıştır. Bununla birlikte, denetlenen ürün parti sayısındaki artış %4 olarak gerçekleşmiştir.
- ÇSGB’nin PGD’ye harcanan kaynak miktarı %59 oranında artmıştır. Bu artış denetlenen ürün parti sayısına ve tespit edilen uygunsuz ürün parti sayısına da yansımış ve söz konusu bulgular sırasıyla %110 ve %60 oranında artmıştır.
- ÇŞİDB’de PGD için ayrılan kaynakta %160 oranında , denetim personeli sayısında ise %43 oranında artış yaşanmış, bu durum denetlenen ürün parti sayısında %26’lık bir artışa neden olmuştur. Kuruluş tarafından tespit edilen uygunsuz ürün parti sayısında ise %73’lük ciddi bir düşüş gözlenmektedir. Bu azalmada özellikle 7223 sayılı Kanunda tanımlandığı şekilde savunma süreçleri devam eden uygunsuz ürün tespitlerinin istatistiklere yansıtılmamış olmasının etkisi olmuştur.
- TOB’da PGD için ayrılan kaynakta %17 oranında, denetim personeli sayısında %21, denetlenen ürün parti sayısında %8 oranında artış yaşanmış, bununla birlikte tespit edilen uygunsuz ürün sayısı %4 azalmıştır.
- TKPGGM tarafından PGD’ye ayrılan kaynakta %169 artış gözlenmektedir. Buna karşılık denetlenen ürün parti sayısı %29, tespit edilen uygunsuz ürün parti sayısı %66 oranında azalmıştır. TKPGGM’nin denetim personeli sayısındaki ciddi artışın nedenlerinden biri Bölge Müdürlüklerindeki yeniden yapılanmadan kaynaklı değişikliktir.
- SB tarafından PGD’ye ayrılan kaynak %82 oranında artmıştır. Denetim personeli sayısında anlamlı bir artış olmamakla birlikte, denetlenen ürün parti sayısı %30 artmıştır. Bu artışta kuruluş tarafından ambalajlı suların denetiminde bu yıl ilk kez veri sağlanmasının payı bulunmaktadır.
- UAB’de PGD için ayrılan kaynakta %44 oranında bir artış olmakla birlikte, denetlenen ürün parti sayısında ve tespit edilen uygunsuz ürün parti sayısında azalış görülmektedir.

- BTK’da PGD için ayrılan kaynakta %506 oranında oldukça yüksek oranlı bir artış olmasına rağmen, denetlenen ürün parti sayısında %41, tespit edilen uygunsuz ürün parti sayısında %61’lik bir artış görülmektedir.

Yapısı gereği verileri genel değerlendirmeye dahil edilemeyen ve STB sorumluluğunda bulunan yasal metroloji ürün grubunda PGD faaliyetlerine ayrılan kaynak 3.731.815 TL olmuştur. Bu ürün grubunda denetlenen ürün sayısı ise 150’den 224’e yükselmiştir.

Denetimleri EPDK tarafından yapılan akaryakıt ürün grubunda denetlenen ürün sayısı 10.767 olmuştur. Kurum bu denetimleri 3.201 denetim personeli ile yürütmüştür.

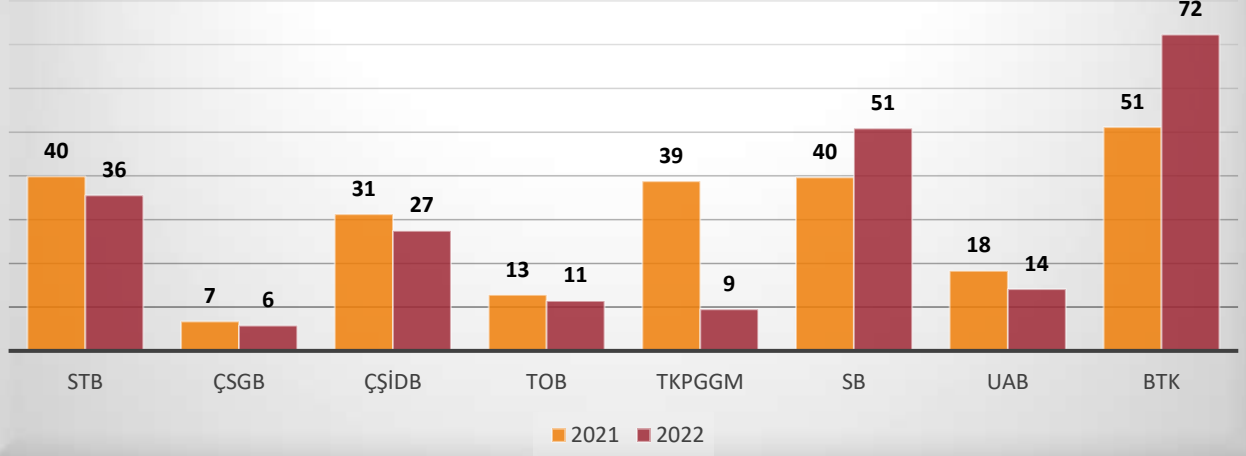
2. DENETİM PERSONELİ

Etkin bir PGD için belli sayıda denetim personelinin bu alana vakfedilmesinin ötesinde, bu personelin uzmanlaşması ve görevinde sürekliliğinin sağlanması elzemdir. Bu nedenle raporda, denetim personeli sayısına ilave olarak, denetim personeli başına düşen yıllık denetim sayıları da değerlendirilmektedir.

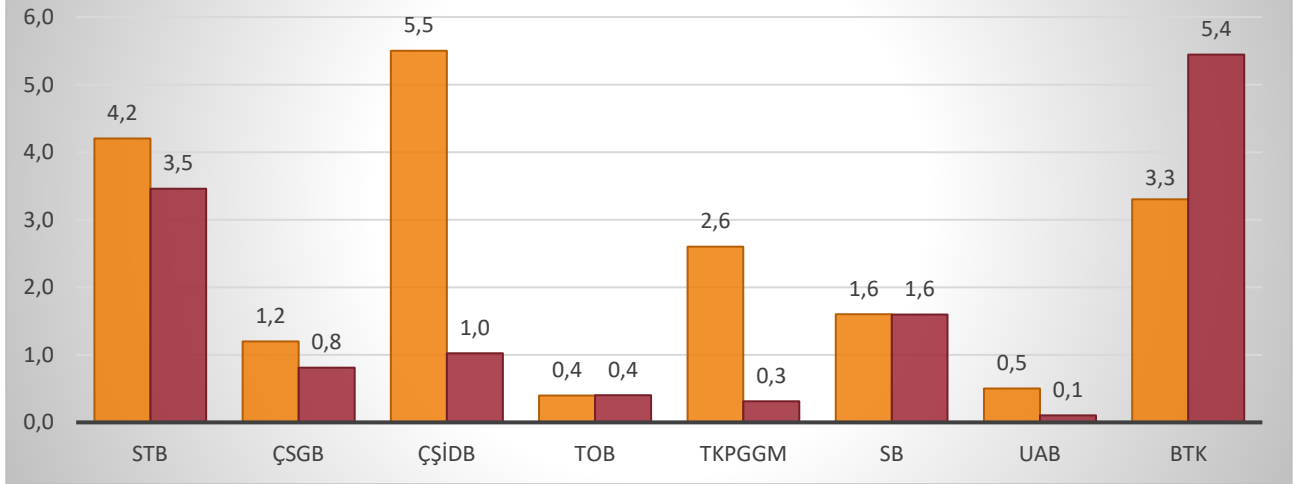
PGD kuruluşlarının toplam denetim personeli sayısı 2022 yılında bir önceki seneye göre %22 artarak 13.734 olmuştur. Bu personelin kuruluşlar arasında dağılımı Grafik 3’te gösterilmektedir. Personelin 10.515’i TOB’da görev yaparken, TOB’u 1.205 personelle STB, 986 personelle SB takip etmektedir. Bütün kuruluşların denetim personeli sayılarında bir önceki yıla göre artış gözlenmektedir. Raporda ayrıca değerlendirilen akaryakıt ürün grubunun denetiminde 3.201, katı yakıt ürün grubunun denetiminde ise 1.490 denetim personeli yer almıştır.

Grafik 4 - Denetim Personeli Başına Denetlenen Ürün Partisi Sayısı

Grafik 4'te ise kuruluş bazında yıllık olarak denetim personeli başına düşen, denetlenen ürün parti sayıları yer almaktadır. SB ve BTK'nın denetim personeli başına denetlenen ürün parti sayılarında artış görülürken TKPGGM'de bu sayı gözle görünür şekilde azalmıştır. Bu durumun başlıca sebebi Bölge Müdürlüklerinin yeniden yapılanması sebebi ile denetim personeli sayısının geçen yıla oranla % 190 oranında artmış olmasıdır.

Grafik 5 - Denetim Personeli Başına Uygunsuzluk Tespit Oranı

Genel olarak kuruluşlarda denetim personeli başına düşen uygunsuzluk oranı 2022 yılında düşük seyretmiştir. Bu oran BTK'da bir önceki seneye göre artış gösterirken, diğer kuruluşlarda azalmış veya sabit seyretmiştir.

Yukarıdaki tespitler, denetim personellerinin tam zamanlı olarak PGD faaliyetlerine yönlendirilerek uzmanlaşmalarının sağlanmasına yönelik gerekli çalışmaların yapılmasına işaret etmektedir.

Denetim personelinin uzmanlaşmalarının sağlanmasında ve tecrübenin aktarımında hizmet-içi eğitim önemlidir. Ancak yetkili kuruluşlar tarafından sağlanan veriler incelendiğinde 2022

senesinde STB ve SB dışındaki kuruluşlarda denetim personeline yönelik hizmet içi eğitimlerin düşük sayıda olduğu görülmektedir.

3. DENETİMLERİN YÖNLENDİRİLMESİ

A. ŞİKÂYET/İHBAR ÜZERİNE DENETİMLER

Denetimlerin risk odaklı yürütülmesi ve uygunsuz ürünlere hızlı bir şekilde ulaşılabilmesi bakımından şikâyet/ihbarlar son derece önemli veri kaynaklarıdır. Bununla birlikte, şikâyetlerin PGD kuruluşuna hızla ulaştırılabilmesi ve bu şikâyetler üzerine yetkili kuruluşların hızlı bir biçimde harekete geçmelerinin sağlanması da önem verilmesi gereken bir alan olarak değerlendirilmektedir.

PGD kuruluşlarına ulaşan şikâyetlerle ilgili detaylı bilgiler Grafik 6 ve 7’de yer almaktadır. TOB verilerinin bu alanda diğer kuruluşların verilerinden büyük farklılıklar göstermesi nedeniyle, mevcut durumun sağlıklı analiz edilebilmesi adına TOB verileri ile diğer 7 kuruluşun verileri grafiklerde ayrı ayrı ele alınmıştır.

Grafik-6 Şikâyet Üzerine Denetlenen Ürün Partilerinin Toplam Denetimdeki Payı (TOB Hariç)

Grafik-7 TOB Tarafından Şikâyet Üzerine Denetlenen Ürün Partilerinin Toplam Denetimdeki Payı

Tüm yetkili kuruluşlar genelinde, şikâyet üzerine denetlenen ürün parti sayılarının toplam denetimdeki payı %4 olarak gerçekleşmiştir.

Bu oranlar şikâyetlerin hala PGD faaliyetlerinde yol gösterici olamadığını göstermektedir. Şikâyetlerin ve şikâyetler doğrultusunda gerçekleştirilen denetimlerin artması, şikâyetlerin denetimleri ciddi anlamda yönlendirebilecek seviyeye gelmesi, aynı zamanda şikâyet mekanizmalarının tüketiciler ve iktisadi işletmeciler tarafından aktif kullanımının sağlanması önemlidir.

Kuruluşlara ulaşan şikâyetler ve şikâyet üzerine yapılan denetim verilerinin değerlendirilmesi sonucunda öne çıkan hususlara ise aşağıda yer verilmiştir:

- Şikâyet sayıları itibarıyla bakıldığında kuruluş bazında en fazla şikâyet 52.605 ile TOB'a ulaşmıştır. Yem ürün grubunda 320, gıda ürün grubunda ise 52.285 şikâyet alınmıştır. Yem grubunda alınan şikâyetlerin tamamı denetlenmiştir. Gıda ürün grubunda ise şikâyetler üzerine 4.567 ürün partisi denetlenmiştir. Kuruluş tarafından şikâyet/ihbar üzerine denetlenen ürün partilerinden uygunsuz bulunanların sayısına dair veri bildirilmemiştir.
- TOB dışındaki 8 PGD kuruluşuna ise 6.163 şikâyet ulaşmıştır.
- TOB dışında yetkili kuruluşlar içinde en fazla şikâyet ulaşan kurum STB olmuştur. Kuruluşa ulaşan toplam 3.984 şikâyetin 3.132'si asansörlerle ilgilidir. Şikâyet edilen tüm asansörlerin denetimi yapılmış, 917'si uygun, 83'ü riskli, 1'i ise ciddi riskli bulunmuştur. Elektrikli ekipmanlar ürün grubunda ulaşan 218 şikâyet üzerine yapılan denetimlerde ise 1 adet üründe ciddi risk, 82 adet üründe ise diğer uygunsuzluklar tespit edilmiştir.
- Kozmetiklerle ilgili SB'ye ulaşan 974 şikâyet üzerine yapılan denetimlerde 1 adet üründe risk, 132 adet üründe ise diğer uygunsuzluklar tespit edilmiştir. Tıbbi cihazlarda şikâyet üzerine denetlenen toplam 1.407 ürün partisinin % 61'inin risk ve ciddi risk taşıdığı tespit edilmiştir.
- ÇŞİDB'ye yapı malzemeleri alanında ulaşan şikâyet sayısı bir önceki yıla göre % 25 oranında artarak %34 olmuştur. Şikâyet üzerine yapılan denetimlerde 1 adet ürünün riskli olduğu tespit edilmiştir.
- EPDK'ya akaryakıt ürün grubu için toplam 386 şikâyet ulaşmıştır.
- STB'ye yasal metroloji ürün grubu için 28 şikâyet ulaşmış, şikâyetlerin tamamı denetlenmiş ve 1 adet üründe risk, 1 adet üründe ise diğer uygunsuzluk tespit edilmiştir.
- TKPGGM'ye ulaşan 81 şikâyet üzerine 60 ürün denetlenmiş ve 9 adet üründe risk tespit edilmiştir.

PGD kuruluşlarına ulaşan şikâyetlerin kaynakları incelendiğinde,

- Tüketici örgütlerinden sadece 6 şikâyet yapılmıştır. Bu şikâyetlerin tamamı tıbbi cihazlar ürün grubuna ilişkindir.
- Doğrudan kişilerden ilgili kuruluşlara ulaşan şikâyet sayısı 2.993'ten 3.355'e yükselmiştir.
- Kişilerden gelen şikâyetler en çok asansör (1.665), kozmetik (973) ve tıbbi cihaz (336) ürün gruplarına yöneliktir.
- Sektörden PGD kuruluşlarına ulaşan şikâyet sayısı 2021 yılında 337 iken, 2022 yılında 318'e düşmüştür.
- Basın yayın kuruluşlarından 5 adet şikâyet alınmıştır.
- 2.393 şikâyet diğer yollarla (CİMER vb.) ilgili kuruluşlara ulaştırılmıştır.
- "Gıda" (52.285), "asansör" (3.132) ve "tıbbi cihaz" (987) en fazla şikâyet alınan ürün grupları olmuştur.

Yetkili kuruluşlarımızdan şikâyetlerin incelenmesi aşamasına ilişkin geri bildirimlerden, şikâyet başvurularının bazılarında marka/model/firma bilgisinin eksik olması, tüketicilerden talep edilen ek bilgilerin iletilmemesi gibi durumların denetim yapılmasına engel teşkil edebildiği anlaşılmaktadır.

PGD kuruluşlarına ait ihbar ve şikâyet hatlarına ilişkin bilgiler EK-1'de yer almakta olup, şikâyet/ihbarların önemi konusunda paydaşların bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.

B. İNTERNET SATIŞLARINA YÖNELİK DENETİMLER

İnternetin gelişmesi ve yaygınlaşması ile klasik piyasalardan farklı dinamiklere ve kurallara sahip elektronik bir piyasa oluşmuştur. Bu sanal piyasada gerçekleşen ticari faaliyetler, diğer bir deyişle elektronik ticaret (e-ticaret) de giderek artan bir şekilde tüketiciler tarafından tercih edilmeye başlanmıştır.

E-ticaretin gösterdiği bu büyümenin temelinde, tüketiciye sağladığı fırsatlar yatmaktadır. Fakat e- ticaret bu fırsatların yanı sıra ticarete konu alanlarda normal kabul edilen koşullarda ve kurallarda köklü değişimlere neden olmuştur. Bu nedenle, e-ticaretin yeni teknolojinin sonucu olan bir satış kanalı veya bir mağaza olarak değerlendirilmemesi gerekir. Tersine e- ticaret yeni bir satış kanalı olmaktan ziyade farklı bir tedarik zincirine sahip, sınırları olmayan; dolayısıyla denetimi çok da kolay olmayan yeni bir ticaret biçimidir.

Bu alanda duyulan yasal altyapı ihtiyacını gidermek amacıyla TB tarafından hazırlanan 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ile giderek yaygınlaşan e-ticarete konu ürünlerin ülkemizde etkin bir şekilde denetlenebilmesine yönelik kurallar ortaya konulmuştur. Kanunun alt mevzuatı olarak hazırlanan “Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik” taslağı üzerindeki çalışmalar da devam etmektedir. Taslak ile internet, telefon vb. uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen/piyasada bulundurulmuş ürünlerin şikayet üzerine veya re’sen denetlenmesinin; iktisadi işletmecilerin denetimi yapan yetkili kuruluşlarla işbirliği yapmasının ve yetkili kuruluşların denetim için gerektiğinde gizli satın alma yoluyla numune almasının sağlanması amaçlanmaktadır.

2022 yılında internet üzerinden yapılan satışlara yönelik denetim verisi sağlayan kuruluşlar SB ile STB olmuştur.

SB, internet üzerinden satışı yapılan ürünlere yönelik 103 denetimde toplam 268 ürün partisini denetlemiş, yapılan denetimler sonucunda 262 ürün partisi uygunsuz bulunmuştur. Uygunsuzluk tespit edilen ürün partilerinin 218’i kozmetik, 44’ü biyosidal ürünlerdir. Yapılan denetimler sonucunda kozmetiklerde ürün tanıtımlarının tüketiciyi aldatıcı ve yanıltıcı olması nedeniyle 766 adet alan adı/URL erişime engellenmesi için Erişim Sağlayıcıları Birliği’ne bildirilmiştir. Ayrıca 214 adet alan adı/URL gerekli değerlendirmenin yapılması amacıyla Ticaret Bakanlığı’na bildirilmiştir. SB’nin 2022 yılında tespit ettiği uygunsuz ürünlerin %17’si internet satışlarından kaynaklanmıştır. Bu tespit, internet üzerinden satışı yapılan ürünlerin uygunsuzluğuna yönelik sıklıkla dile getirilen şikayetleri de doğrular niteliktedir.

STB tarafından internet üzerinden satışı yapılan ürünlere yönelik olarak, 2021 yılında başlatılan ekotasarım ve enerji etiketlemesi mevzuatı kapsamında aspiratör ve fırınlara yönelik tarama faaliyetleri sonucunda 58 farklı model ürün için 2022 yılında yaptırım uygulanmıştır. Ayrıca, Enerji Etiketlemesi Çerçeve Yönetmeliği (2017/1369/AB) ve ilgili uygulama tebliğleri ile yürürlüğe giren yeni enerji etiketlemesi ve ekotasarım kriterlerini karşılayamayan ürünlerin e-ticaret siteleri üzerinden satışına devam edilip edilmediğinin tespiti amacıyla yapılan çevrimiçi enerji etiketlemesi denetimlerinde 178 farklı model üründe e-ticaret siteleri üzerinden bir tarama gerçekleştirilmiş, yapılan denetimler sonucunda 82 farklı model ürün ile ilgili olarak uygunsuzluk tespit edilmiştir. İncelemelere ilişkin süreç devam etmektedir.

Artan internet satış hacmi, diğer PGD kuruluşlarının da bu alana daha çok önem ve öncelik vermesi gerektiğini ortaya koymaktadır. “Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik” yayımını takiben söz konusu alandaki denetimlerin etkinliğinin arttırılacağı değerlendirilmektedir.

C. KAZA/YARALANMA VERİLERİ ÜZERİNE DENETİMLER

2022 yılında sadece SB tarafından kaza/yaralanma verileri üzerine yürütülen denetim sonuçları paylaşılmıştır. SB'ye ulaşan 129 kaza/yaralanma verisinin 90'ı tıbbi cihaz, 39'u ise kozmetik ürün grubuna yöneliktir. Bu kapsamda kaza/yaralanma verileri üzerine tıbbi cihaz ürün grubunda 42 ürün partisi denetlenmiş, ancak denetimlerde herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmemiştir.

Diğer PGD kuruluşlarının da kaza/yaralanma verilerini PGD için önemli bir hareket noktası olarak takip etmeleri, piyasadaki uygunsuz ürünlerle ilgili hızlı önlem alınabilmesi için büyük önem arz etmektedir.

Bu noktada, SB Ulusal Kaza Yaralanma Veri Tabanının önemli bir veri kaynağı olarak PGD kuruluşlarının kullanımına açılması, veritabanındaki bilgilerin PGD kuruluşlarının ilgili ürünlere hızlı bir şekilde ulaşmasını sağlayabilecek yapıda ürünlerin marka-model bilgisi, hasta iletişim bilgileri gibi temel unsurları içermesi elzemdir.

D. RAPEX BİLDİRİMLERİ ÜZERİNE DENETİMLER

Avrupa Komisyonu tarafından işletilen ve gıda dışı ürünler için kullanılan AB Hızlı Uyarı Sistemi (RAPEX), tüm Avrupa Ekonomik Alanı ülkeleri ve Komisyon arasında sağlığa ve güvenliğe risk arz eden ürünlerle ilgili bilgi paylaşımını sağlamak için kullanılmaktadır. Komisyon tarafından riskli ürünlere ilişkin bildirimler <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport> adresinden düzenli olarak yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılmakta olup, bildirimler herkesin erişimine açıktır.

RAPEX üzerinden yapılan ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili bildirimlerin haftalık olarak takibini TB yürütmekte ve ürünlerle ilgili yetkili kuruluşları bilgilendirmektedir.

2022 yılı içerisinde ülkemiz menşeli ürünler hakkında RAPEX üzerinden 90 adet ürün bildirimleri yapılmıştır. Bu ürünlerden 66 adedi TKPGGM yetkisinde bulunmakta olup, bunlardan 51 adedi bebek ve çocuklara yönelik ayakkabı ve tekstil ürünleri, 12 adedi ÇSGB yetkisinde olan solunum maskeleri, 6 adedi STB yetkisinde olan çeşitli ürünler, 5 adedi TİTCK yetkisinde olan kozmetik ürünler ve 1 adedi ise ÇŞİDB yetkisinde olan katı yakıtlardır.

Bildirimi yapılan ürünler ile ilgili yetkili kuruluşlarla iletişime geçilmiş, bildirimlerin 6 adedine konu olan ürünlerin Türk menşeli olmadığı ilgili yetkili kuruluşça tespit edilmiş, 40 adedi içinse ürünün kendisinin veya üreticisi ya da satıcısının bulunamaması gibi sebeplerle denetim gerçekleştirilememiştir.

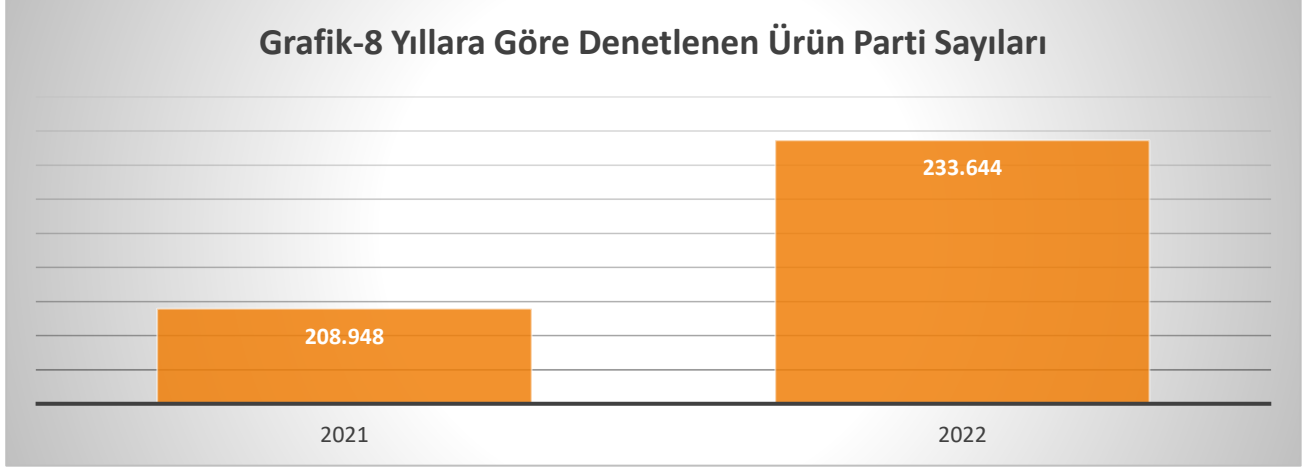
Denetimi yapılan bildirimlerden 6'sı hakkında ilgili firmalara yaptırım uygulanmış, 4 adedi hakkında yapılan denetimlerde bir uygunsuzluk tespit edilmemiştir.

RAPEX bildirimlerinin takibi, söz konusu ürünlerin ülkemiz piyasasına da arz edilmiş olma ihtimalinin yanı sıra, AB üyesi ülkelerdeki Türk Malı imajının korunması ve iyileştirilmesi bakımından önem arz etmektedir. Bu nedenle, RAPEX bildirimleri kapsamında ülkemiz menşeli ürünlerin takibi yapılmakta ve bildirimlerin en yoğun olduğu çocuk ve bebeklere yönelik tekstil ürünlerini ihraç eden firmaların ürün güvenliği konusuna dikkatini çekmek üzere ilgili bütün ihracatçı birlikleri yazılı olarak bilgilendirilmektedir.

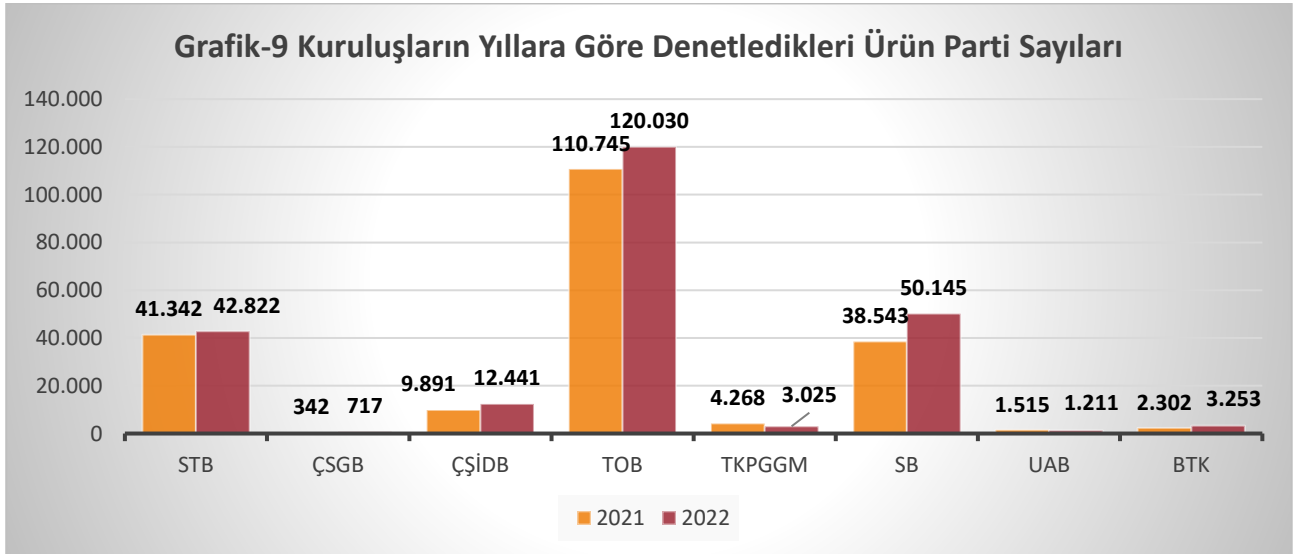
4. DENETİM SONUÇLARI

A. DENETLENEN ÜRÜN PARTİ SAYILARI

2022 yılında denetlenen toplam ürün parti sayısı, bir önceki yıla kıyasla %12’lik bir artışla 233.644 olarak gerçekleşmiştir.

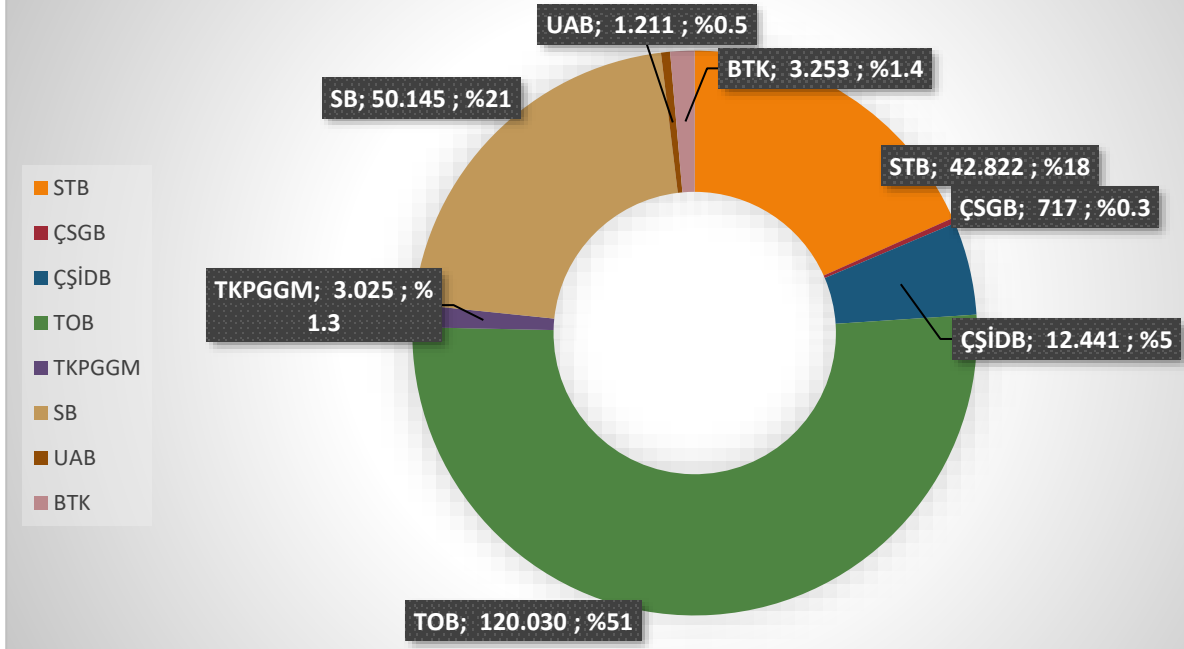
Bu artış olumlu olarak değerlendirilmekte birlikte, PGD’ye ayrılan kaynaktaki %51’lik artışa rağmen bu alandaki artışın daha kısıtlı kaldığı görülmektedir.

Grafik 9’den görüleceği üzere, TKPGGM ve UAB dışında tüm kuruluşların denetledikleri ürün parti sayılarında bir önceki seneye göre artış kaydedilmiştir. Önceki seneye göre denetlenen ürün partisi sayısını en fazla artıran kuruluş %109’luk bir oranla ÇSGB olurken, bu kuruluşu denetimlerini önceki seneye göre %41 artıran BTK takip etmiştir.

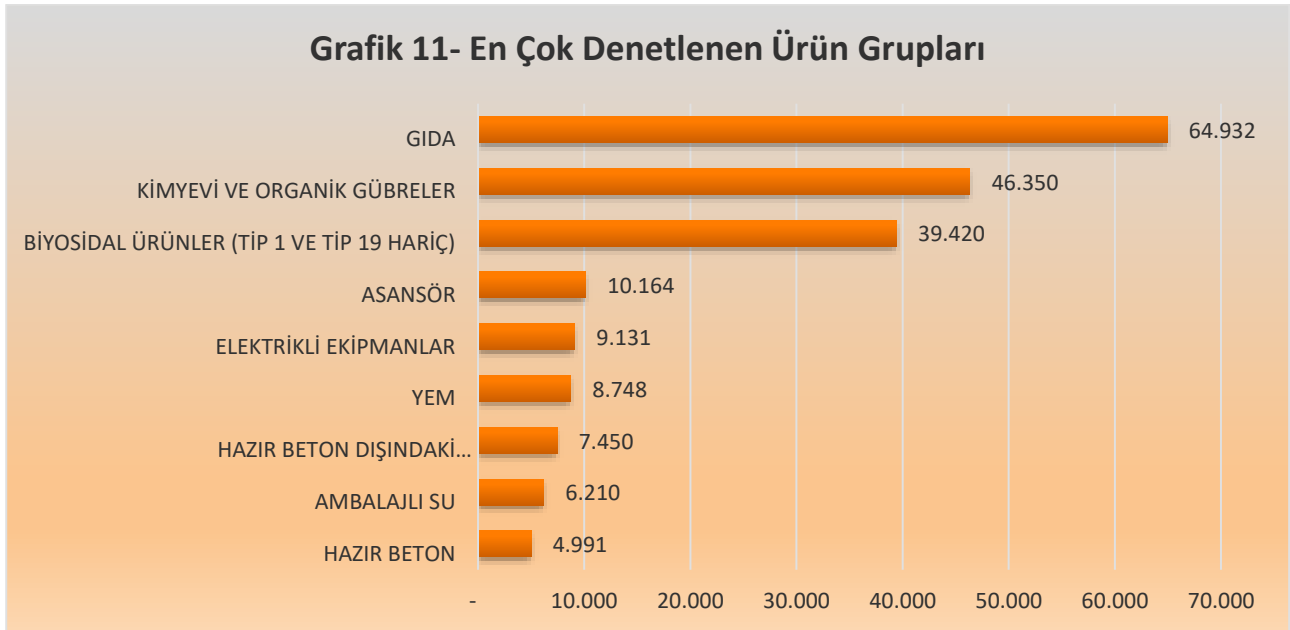

Grafik-10 PGD Kuruluşlarının Denetimlerdeki Payı (%)

Grafik 10'da ise, PGD kuruluşlarının toplam denetimler içindeki payı gösterilmektedir. Ürünlerin yaklaşık %51'i TOB, %21'i SB, %18'i ise STB tarafından denetlenmiştir.

Grafik 11- En Çok Denetlenen Ürün Grupları

Gıda, 64.932 ürün parti sayısı ile en fazla denetlenen ürün grubu olurken, bu ürün grubunu 46.350 ile kimyevi ve organik gübreler, 39.420 ile biyosidal ürünler (tip 1 ve tip 19 hariç) takip etmektedir. Asansör, elektrikli ekipman, yem, hazır beton ve hazır beton dışındaki yapı malzemeleri, ambalajlı su ve makine 2022 yılında en çok denetlenen diğer ürün grupları olmuştur.

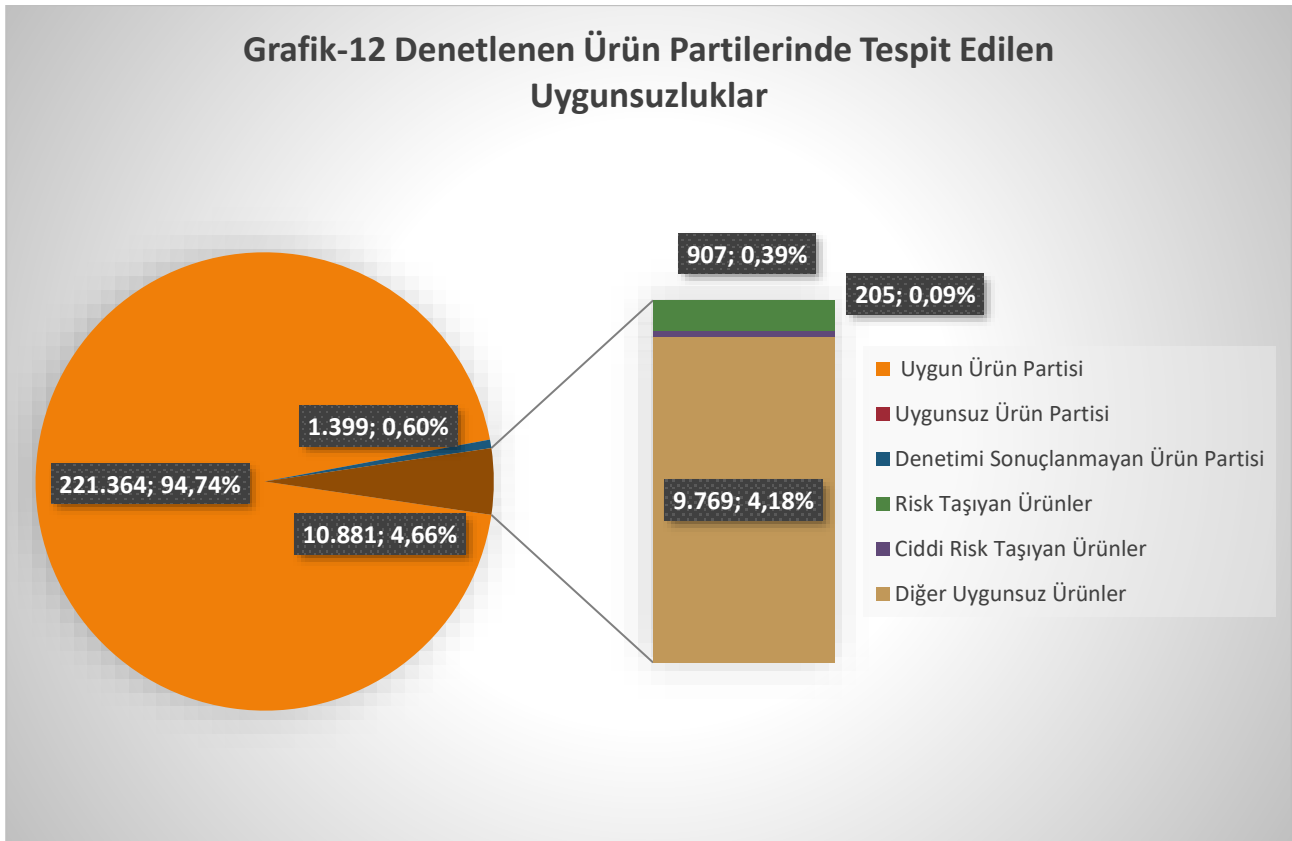
Yapısı gereği genel değerlendirme dışında tutulan sahte kozmetik ve yasal metroloji ürün grupları için ise 2022 yılında sırasıyla 66.653 ve 224 denetim yapılmıştır. Yine yapısı gereği genel değerlendirme dışında tutulan ve ÇŞİDB sorumluluğunda bulunan katı yakıtlar ürün grubunda ise 23.490.026 ton ürün denetlenmiştir.

B. UYGUNSUZ ÜRÜN PARTİ SAYILARI

Toplam denetlenen ürün partileri içinde uygunsuz bulunanların payı, denetimlerin amacına ulaşım ulaşmadığının değerlendirilmesi bakımından önemli bir parametredir. Bu oranın yüksekliği, PGD kuruluşlarının denetimlerini ve programlarını risk esaslı yürüttüğünün, risk odaklı denetim yaptığının ve kısıtlı kaynakları etkin kullandığının göstergesidir. Bu sayının düşüklüğü ise iki duruma işaret edebilir:

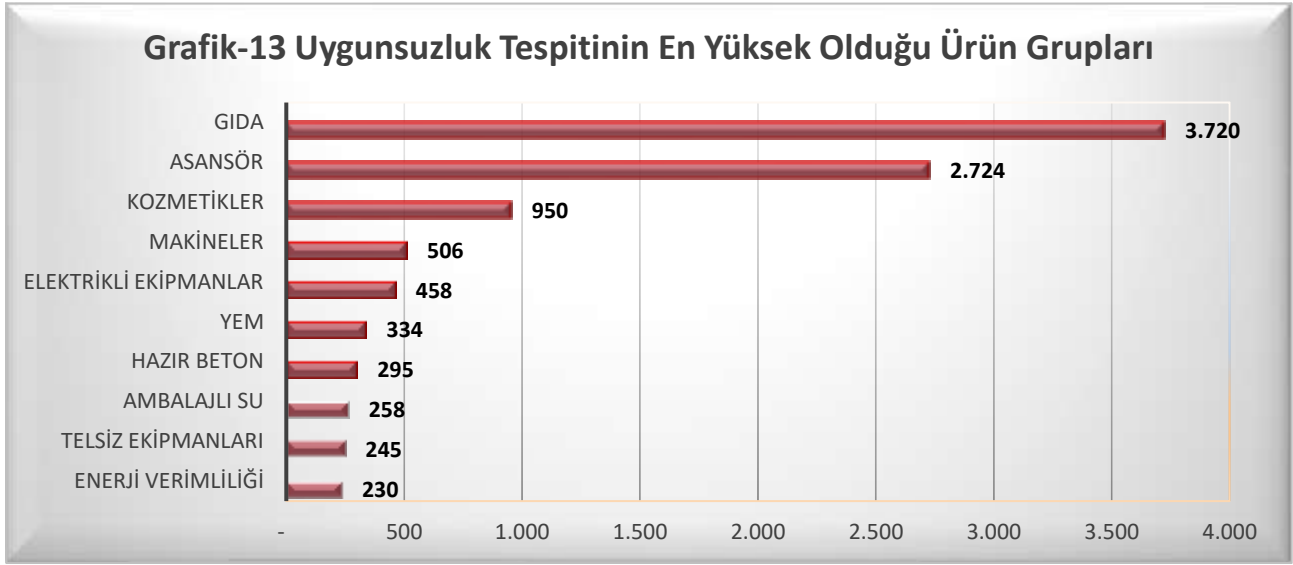
- Denetimler risk odaklı yürütülmemiştir veya
- Denetim yapılan sektörler ve piyasa disiplini olmuştur.

Bu seçeneklerin kuruluşlar nezdinde değerlendirilmesi ve denetimlerin risk odaklı yapılması veya halihazırda denetim yapılan sektörlerdeki denetim ihtiyacının tekrar gözden geçirilerek disipline olduğu değerlendirilen sektörler yerine başka sektörler ağırlık verilmesi, sektör içinde daha riskli alanlara odaklanılması veya daha fazla teste başvurulması gibi seçeneklerin değerlendirilmesi PGD'nin etkinliğinin artırılması açısından önemlidir.

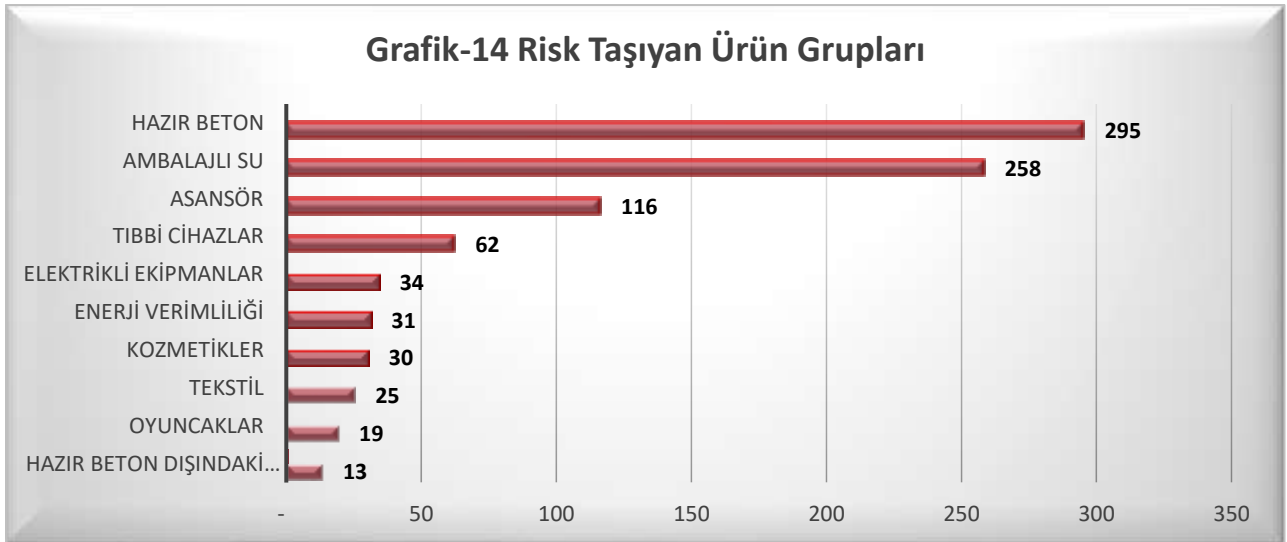

Grafik 12'den de görüleceği üzere, 2022 yılında denetlenen toplam 233.644 ürün partisinin 10.881'i uygunsuz bulunmuştur.

Uygun olmayan bulunan 10.881 ürün partisinden 907'si risk taşıyan ürün, 205'i ciddi risk taşıyan ürün, 9.769'u ise etiket, işaret vb. gibi eksiklikleri bulunan diğer uygun olmayan³ ürün partileridir. Denetlenen ürün partileri içinde uygun olmayan bulunanların oranı bu sene de düşük seyretmiştir.

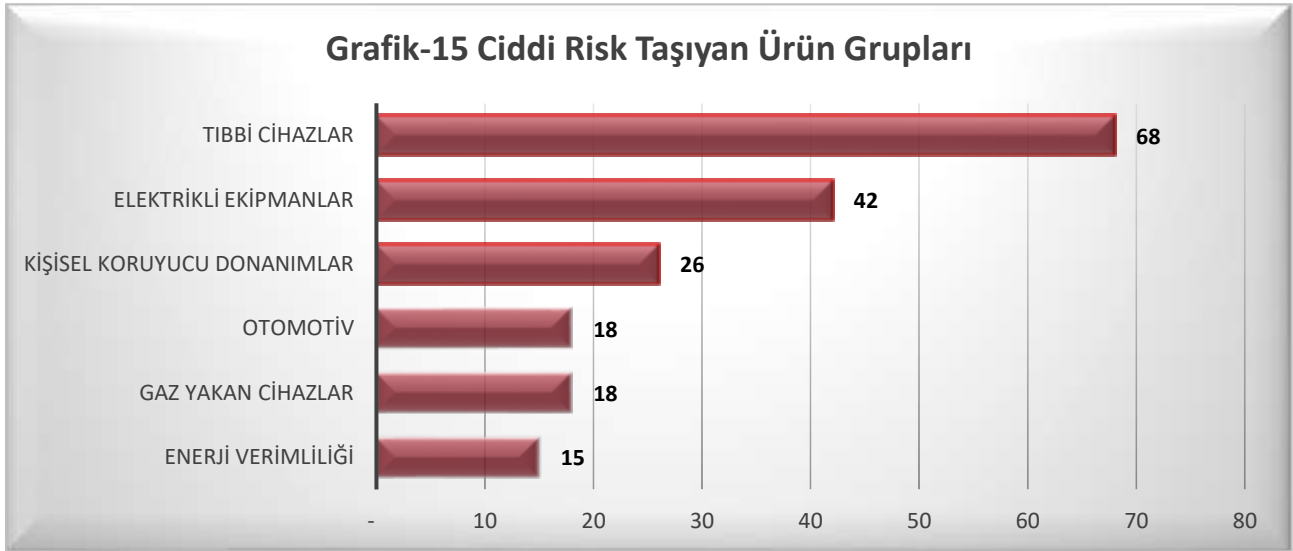

“Gıda”, “asansör” ve “kozmetik” ürün grupları en fazla uygun olumsuz tespit edilen ilk 3 ürün grubudur. Bu ürünleri makine, elektrikli ekipman ve yem ürün grupları izlemektedir.

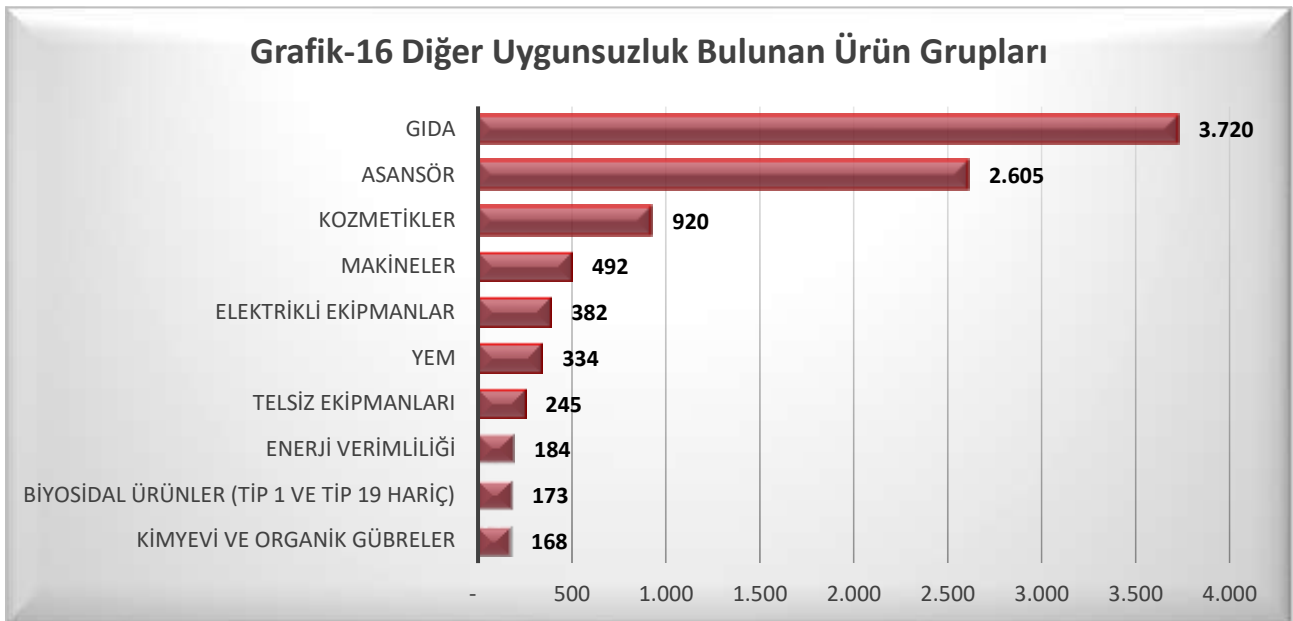

Grafik 14'te ise yetkili kuruluşlar tarafından yapılan denetimlerde risk taşıdığı tespit edilen uygun olmayan ürünlerin sıralaması yer almaktadır. Buna göre hazır beton, ambalajlı su ve asansör ürün grupları en fazla risk taşıdığı tespit edilen ürün gruplarıdır.

³ Raporda yer alan “risk taşıyan ürün” kavramı ile kastedilen ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliğini, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürünü; “ciddi risk taşıyan ürün” kavramı ile kastedilen yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü; “diğer uygun olmayan ürün” kavramı ile kastedilen ise risk taşımamakla birlikte ürün ile birlikte sunulması gereken işaret/belge/teknik doküman/ kullanım kılavuzu gibi gereklilikleri sağlamayan üründür.

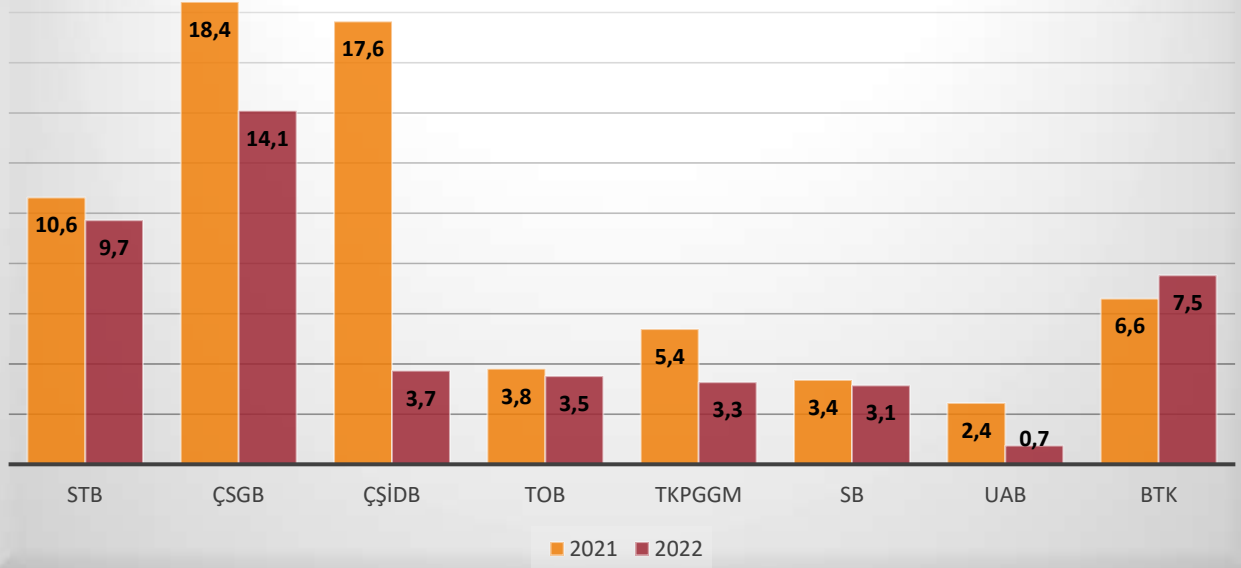

Grafik 15’te ise yetkili kuruluşlar tarafından yapılan denetimlerde ciddi risk taşıdığı tespit edilen uygunsuz ürünlerin sıralaması yer almaktadır. Buna göre tıbbi cihazda 68, elektrikli ekipmanda 42, kişisel koruyucu donanımda 26, otomotiv ve gaz yakan cihazlarda 18 ürün partisinin ciddi risk taşıdığı tespit edilmiştir.

Grafik 16’da “teknik dosya eksikliği”, “uygunluk işareti eksikliği”, “belge eksikliği”, “etiket eksikliği”, “kullanım kılavuzu eksikliği” gibi eksikliklere sahip ürünler yer almaktadır. Buna göre yetkili kuruluşlar tarafından gıdada 3.720, asansörde 2.605, kozmetikte 920 ürün partisi için bu tür uygunsuzluklar tespit edilmiştir.

Grafik-17 Uygunuz Ürünlerin Denetimlerdeki Payı (%)

2022 yılında gerçekleştirilen denetimlerde tespit edilen uygunuzluklara ilişkin kuruluş bazındaki diğer değerlendirmeler ise aşağıda yer almaktadır:

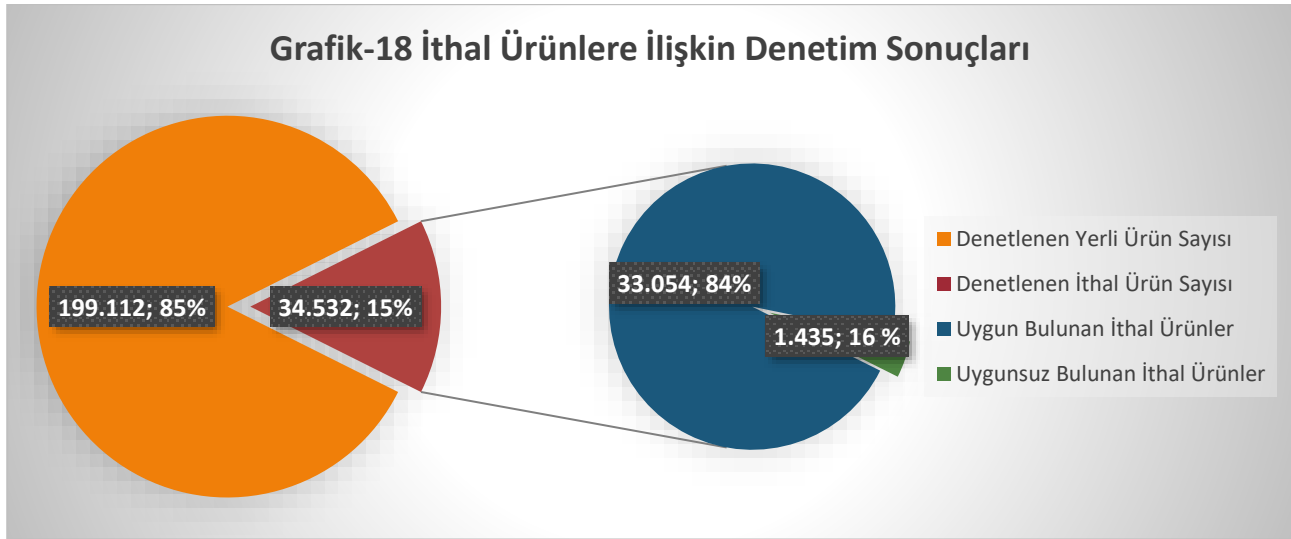
- STB tarafından denetlenen 42.822 ürün partisinin 4.166'sında uygunuzluk tespit edilmiştir. Bu ürünlerin 2.724'ü asansördür. STB tarafından tespit edilen uygunuzlukların %65'ini, bütün kuruluşlarca tespit edilen uygunuzlukların ise %25'ini asansördeki uygunuzluklar oluşturmuştur. Makine (506), elektrikli ekipman (458), enerji verimliliği (230) ve otomotiv (103) Bakanlıkça uygunuzluk tespit edilen diğer ürün grupları olmuştur. Ayrıca, Bakanlık tarafından yasal metroloji alanında 224 ürün partisi denetlemiş, 7 ürün partisinde uygunuzluk tespit edilmiştir.
- ÇSGB tarafından denetlenen kişisel koruyucu donanımda, 717 ürün partisinin 101'i uygunuz bulunmuştur.
- ÇŞİDB tarafından denetlenen yapı malzemelerinde, 12.441 ürün partisi denetlenmiş, bunlardan 464'ü uygunuz bulunmuştur.
- ÇŞİDB tarafından denetlenen katı yakıtlara ilişkin tespit edilen uygunuzluk sayısı 4.783 olmuştur.
- Gıda, en fazla uygunuzluk tespit edilen ürün grubu olmuştur. Bu ürün grubunda 64.932 ürün partisi denetlenmiş, 3.720 uygunuzluk tespit edilmiştir.
- TKPGGM sorumluluğundaki ayakkabı, oyuncak, tekstil ürünü, kırtasiye ürünü gibi ürün gruplarında yapılan denetimlerde 3.025 ürün partisinin 99'unda uygunuzluk tespit edilmiştir.
- UAB tarafından denetlenen gezi teknelerinde, 1.211 ürün partisinin 9'u uygunuz bulunmuştur.
- SB tarafından denetlenen 50.145 ürün partisinin 1.575'i uygunuz bulunmuştur. Bakanlığın sorumluluğunda bulunan "kozmetik" 2022 yılında uygunuzluk oranı en yüksek olan ürün grubudur. Kozmetikte 1.253 ürün partisi denetlenmiş, 950 uygunuzluk tespit edilmiştir. Denetimi yapılan ürün gruplarında en düşük uygunuzluk tespiti tıbbi cihazdır. Buna göre tıbbi cihazda, 3.179 ürün partisinin 144'ünde uygunuzluk tespit edilmiştir. Bakanlık tarafından sahte kozmetik alanında 66.653 ürün partisi denetlenmiş, tamamı uygunuz bulunmuştur.
- BTK tarafından telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanında 3.253 ürün partisi denetlenmiş, 245'inde uygunuzluk tespit edilmiştir.

- EPDK tarafından akaryakıt ürün grubunda 10.767 ürün partisi denetlenmiş, 14 ürün partisinde uygunsuzluk tespit edilmiştir.

C. İTHAL ÜRÜN/YERLİ ÜRÜN AYRIMI

PGD kuruluşları iç piyasada ithal ve yerli tüm ürünleri denetlemektedir. Bu başlık altında değerlendirilen “ithal ürün”, iç piyasada yer alan ithal ürünler anlamına gelmekte olup, ürünlerin gümrükler aşamasındaki denetimi ve buna yönelik rakamlar bu raporun konusunu oluşturmamaktadır.

Yetkili kuruluşlar tarafından iç piyasada denetlenen 233.644 ürün partisinin 34.532’si ithal ürünlerdir. İthal ürünler, toplam denetlenen ürün partilerinin %15’ini oluşturmaktadır.

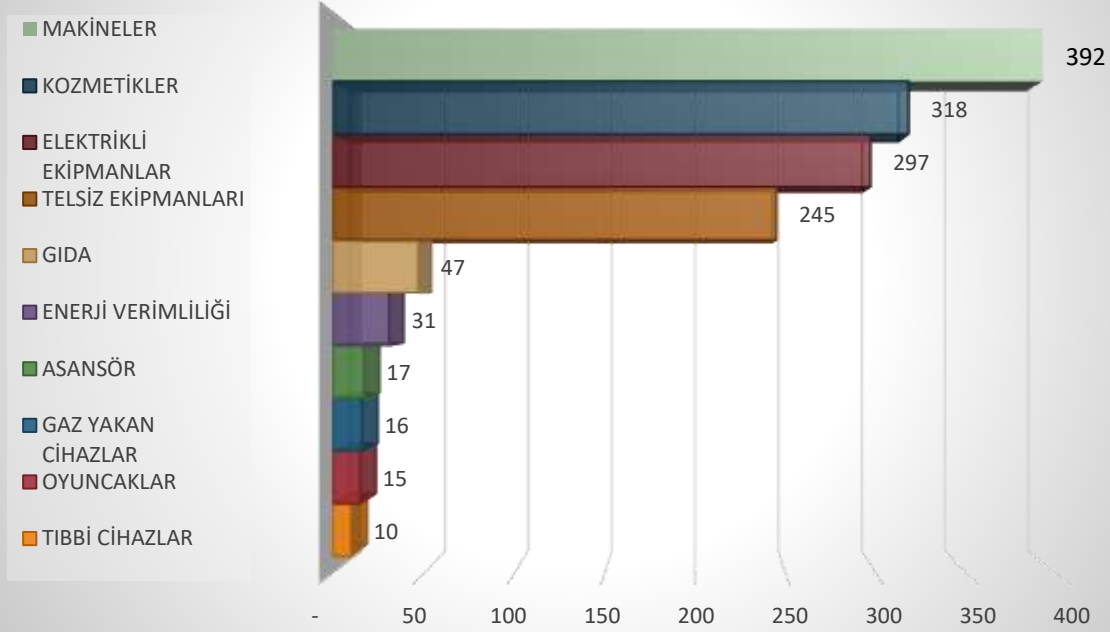

Denetlenen ithal ürünlerin 33.054 partisi uygun, 1.435’i partisi uygunsuz bulunmuştur. 43 ürün partisinin denetimleri 2022 yılı içinde sonuçlanmamıştır.

Uygunsuzluk tespit edilen tüm ürünler içinde ithal ürünlerin oranı ise %13 olmuştur.

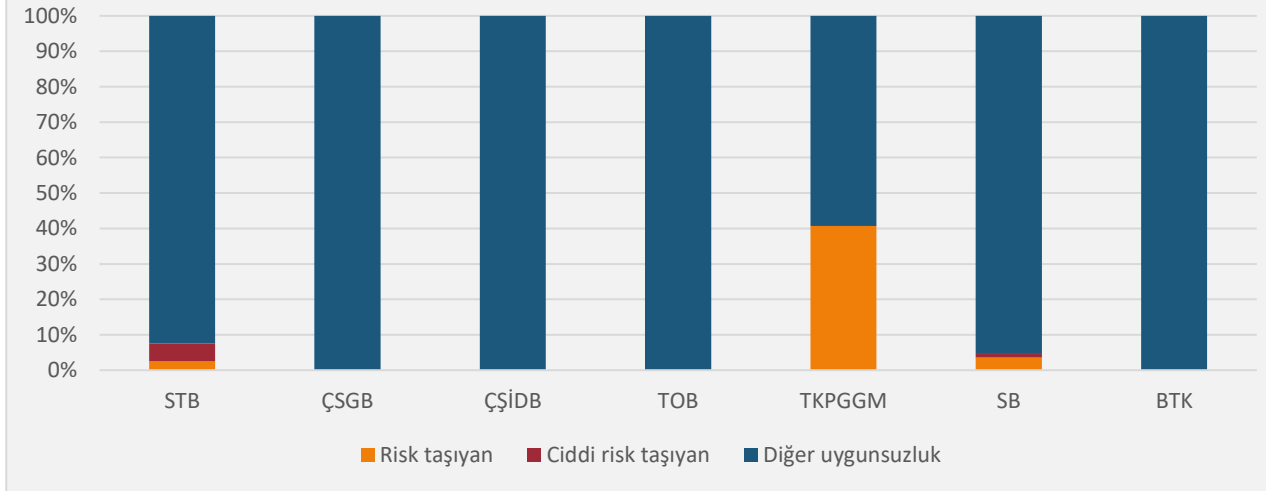
Kuruluşlar bazında ithal ürünlere yönelik yürütülen denetim sonuçları ise aşağıdaki grafiklerde yer almaktadır:

Grafik-19 İthal Ürünlerde Uygunsuzluk Sayısının En Yüksek Olduğu Ürün Grupları

2022 yılında denetlenen ithal ürünlerde uygunsuzluk sayısının en yüksek olduğu ilk 5 ürün grubu; makine, kozmetik,elektrikli ekipman, telsiz ekipmanı ve gıda olmuştur.

Grafik-20 İthal Ürünlerde Uygunsuzlukların Dağılımı

Grafik 20’de ise denetlenen ithal ürünlerde tespit edilen uygunsuzlukların türü yetkili kuruluşlar bazında değerlendirilmiştir. Yetkili kuruluşlar tarafından ithal ürünlerde tespit edilen uygunsuzlukların büyük bir kısmı diğer uygunsuzluklar olarak tespit edilmiştir.

Ürün güvenliği denetimlerinin etkinleştirilmesi için ithalat denetimleri ile PGD sonuçlarının birbirini beslemesi son derece önemlidir. TB sorumluluğundaki ithalat denetimlerinin risk esaslı yürütülmesini sağlayan Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi’nde (TAREKS) kayıtlı uygunsuz ürünlere ilişkin veriler PGDBİS aracılığıyla PGD kuruluşları ile paylaşılmaktadır. Yine söz konusu iki sistem arasındaki veri iletişimi sayesinde, PGD’de tespit edilen uygunsuz ithal ürünlere ilişkin ürün/ithalatçı verileri de ithalat denetimlerine yönelik risk analizinde dikkate alınmaktadır.

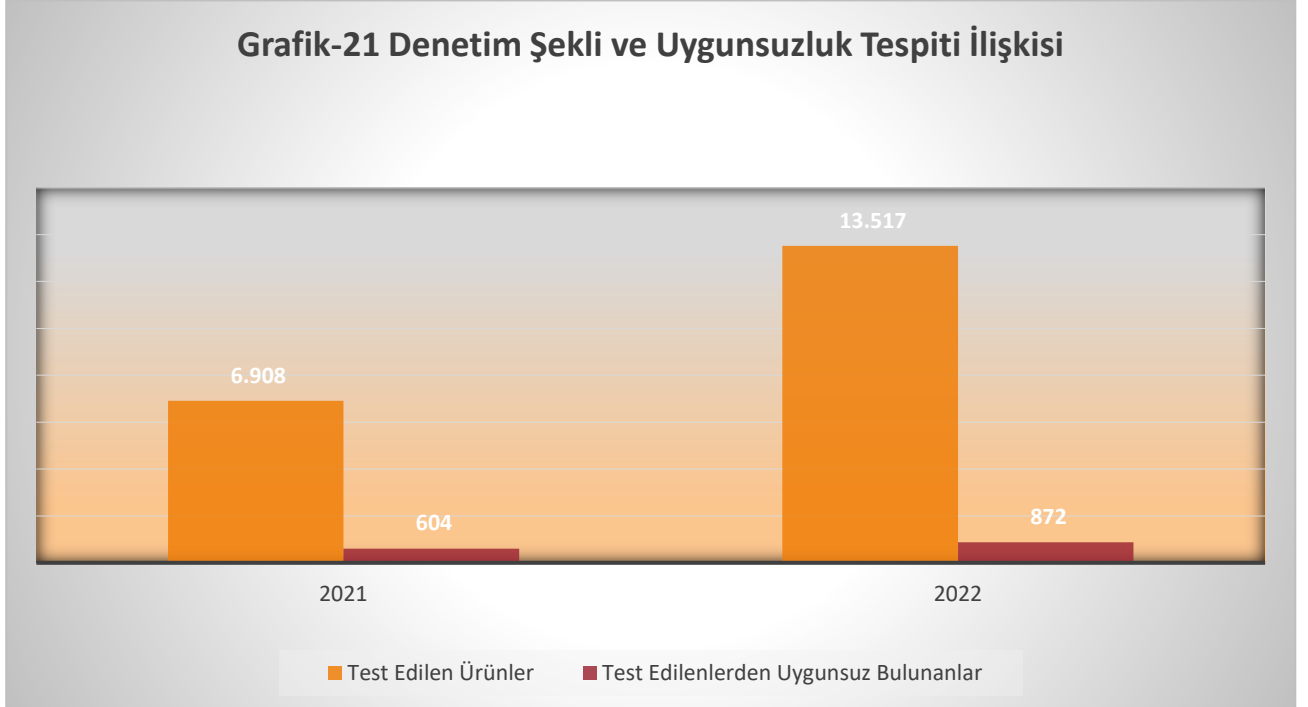
D. DENETİM ŞEKLİ (TESTE GÖNDERİLEN ÜRÜN PARTİ SAYILARI)

Denetimlerin şekli, PGD kuruluşları tarafından denetimlerde hangi yöntemin ağırlıklı olarak kullanıldığını ortaya koymak, dikkatli kaynak kullanımını gerektiren test yöntemine ne kadar başvurulduğunu tespit etmek ve bu alana ayrılacak kaynağın sağlıklı bir biçimde yönetilebilmesi adına programlama yapmak bakımından önemlidir.

PGD’de her ürünün teste tabi tutulmasından ziyade ileri bir incelemeye ihtiyaç duyulan ürünlerin test edilmesi, kısıtlı kamu kaynaklarının verimli kullanımı açısından temel prensip olmakla birlikte, bu husus laboratuvar analizlerinin PGD’de en az başvurulacak yöntem olduğu anlamına gelmemektedir. Aksine, teste tabi tutulan ürünlerin sayısındaki artış, PGD kuruluşlarının piyasadaki ürünlerin genel güvenlik seviyesini iyileştirmeye yönelik çabalarının bir göstergesi olarak görülebilir. Burada dikkat edilmesi gereken bir husus da teste gönderilen ürünlerdeki uygunsuzluk oranıdır.

Bu başlıkta, TOB verileri ile diğer PGD kuruluşları verileri ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Bu durum TOB tarafından gerçekleştirilen PGD faaliyetlerinin, yapısal olarak test işlemlerine ağırlık verilmesini gerekli kılmamasından ve Bakanlıkça test edilen ürün sayısının diğer kuruluşlar tarafından test edilen ürün sayısına göre oldukça yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

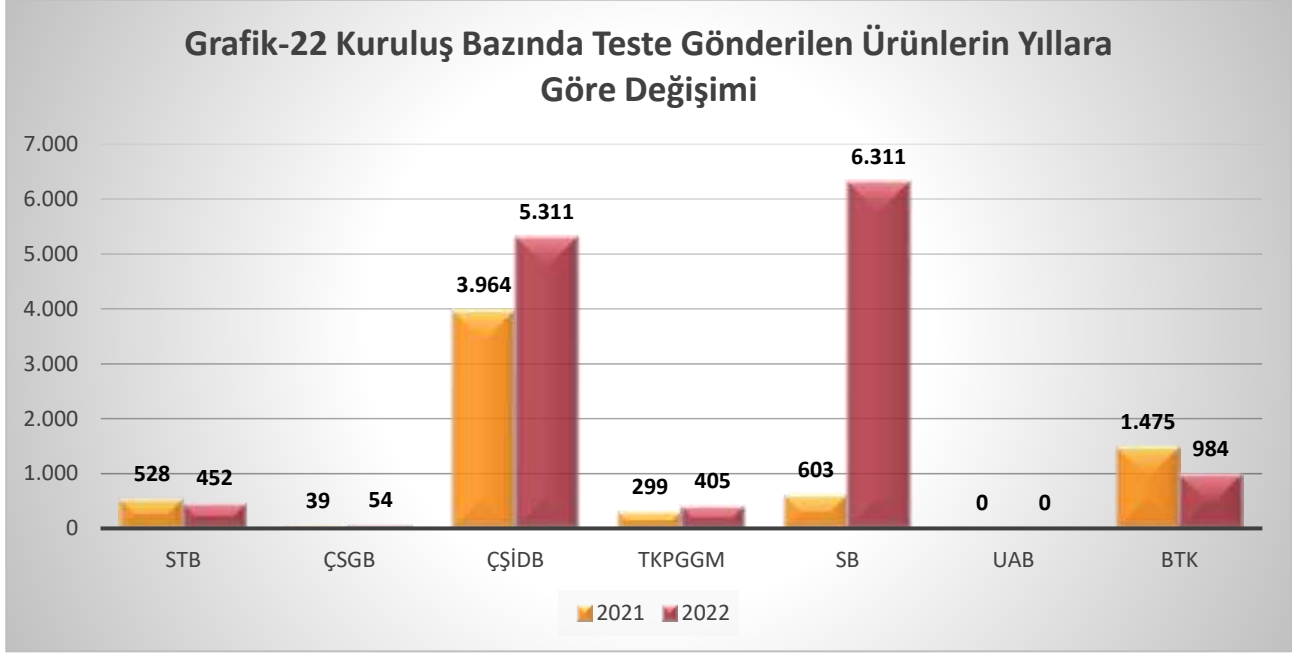
2022 yılında TOB dışındaki diğer PGD kuruluşları tarafından denetlenen 113.614 ürün partisinin 13.517’si test edilmiştir. 2021 yılında teste gönderilen ürün sayısının 6.908 olduğu düşünüldüğünde yetkili kuruluşlar tarafından teste gönderilen ürün sayısında önemli bir artış olduğu görülmektedir. Yine de denetlenen toplam ürün partisi içinde teste gönderilenlerin oranındaki düşüklük, PGD kuruluşlarının ağırlıklı olarak işaret ve belge kontrolü ile denetim yaptıklarını göstermektedir.

Grafik 21’de test edilen ürünler içinde uygunsuz bulunanların sayısı verilmektedir. 2022 yılında PGD kuruluşları tarafından yapılan testlerde 872 ürün partisi uygunsuz bulunmuştur. 2021 yılı ile kıyaslandığında teste gönderilen ürün sayısındaki artış olumlu görülmeyle birlikte, testler neticesinde uygunsuz bulunan ürünlerin oranı bir önceki seneye göre düşüktür. Bu durum, teste başvurma kararı verilirken ürün/numune seçiminin ve bu konuda denetim personelinin eğitiminin öncelik verilmesi gereken bir alan olduğuna işaret etmektedir.

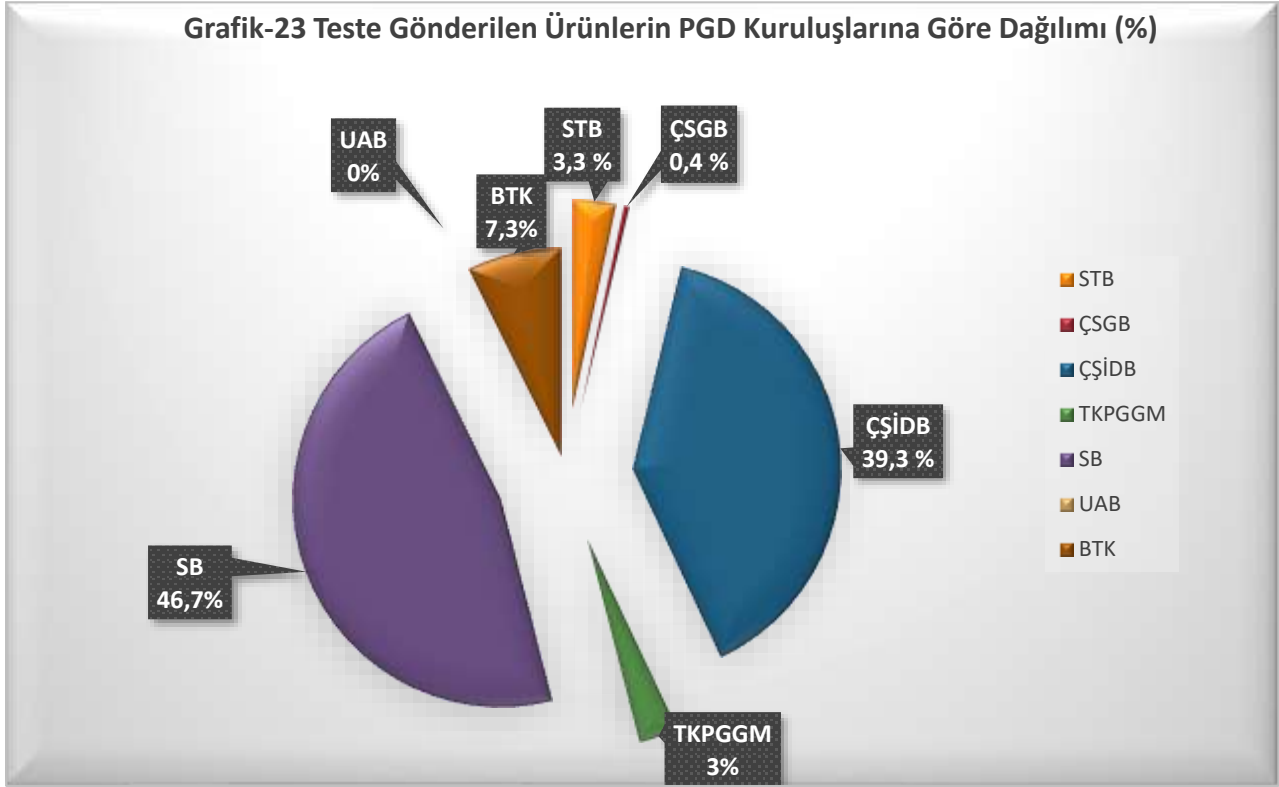
Ayrıca, teste gönderilen ürünler içinde test ve muayenesi henüz sonuçlanmamış, dolayısıyla uygunsuz olup olmadığı kararı henüz neticelenmemiş olan ürünler de bulunmaktadır.

Grafik 22’de ise kuruluş bazında teste gönderilen ürün parti sayıları bir önceki yıllara mukayese edilerek gösterilmektedir. SB, ÇŞİDB, ÇSGB ve TKPGGM tarafından teste gönderilen ürün parti sayılarında bir önceki yıllara kıyasla artışlar görülürken, STB ve BTK bu sene test yöntemine bir önceki yıllara göre daha az başvurmuştur. STB’nin teste gönderdiği ürün parti sayısı 2022 yılında azalırken laboratuvar giderlerinde yaşanan artış dikkat çekmektedir. SB tarafından ise teste gönderilen ürün parti sayısındaki artışın nedeni kuruluşun bu yıl ilk kez ambalajlı suların denetimine yönelik veri sağlamış olmasıdır. UAB tarafından ise denetlenen hiçbir ürün teste tabi tutulmamıştır.

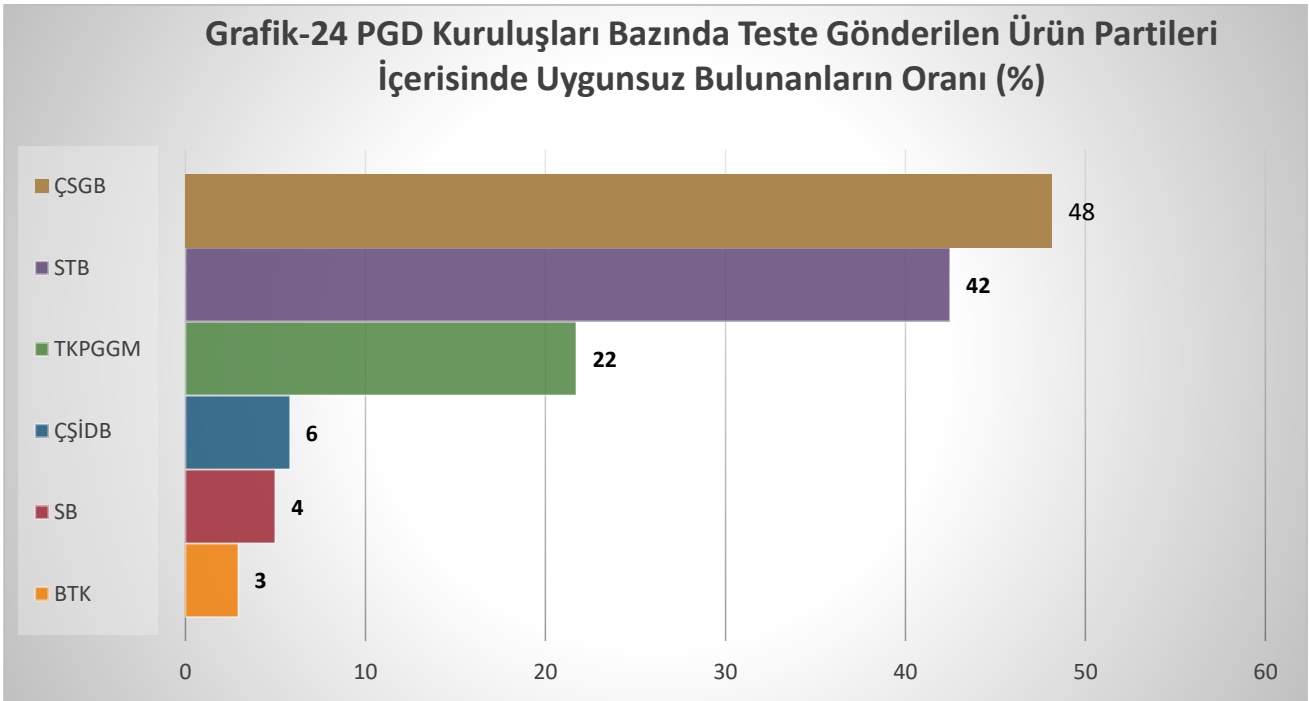
Denetimleri EPDK tarafından yapılan akaryakıtların 2.086’sı test edilmiştir.

Grafik-23 Teste Gönderilen Ürünlerin PGD Kuruluşlarına Göre Dağılımı (%)

Teste gönderilen ürünlerin PGD kuruluşlarına dağılımına bakıldığında ise SB %46,7'lik bir payla ilk sırada yer almaktadır.

Grafik-24 PGD Kuruluşları Bazında Teste Gönderilen Ürün Partileri İçerisinde Uygunsuz Bulunanların Oranı (%)

Grafik 24'te ise teste gönderilen ürün partileri içerisinde uygunsuz bulunanların oranı verilmektedir. Buna göre teste gönderilen ürün partilerinde en fazla uygunsuzluk tespit eden kuruluş ÇSGB ve STB olmuştur. Bu durum söz konusu kuruluşların teste göndermek üzere seçtikleri numunelerde isabetli olduklarını, dolayısıyla riskli ürünleri tespitinde belirli bir uzmanlığa ve bilgiye ulaştığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Denetimleri TOB tarafından yapılan gıda ile gübre ürün gruplarında ise uygunsuzluk oranları sırasıyla %6 ve %9 olmuştur.

5. UYGULANAN İDARİ PARA CEZALARI VE ALINAN ÖNLEMLER

A. İDARİ PARA CEZALARI

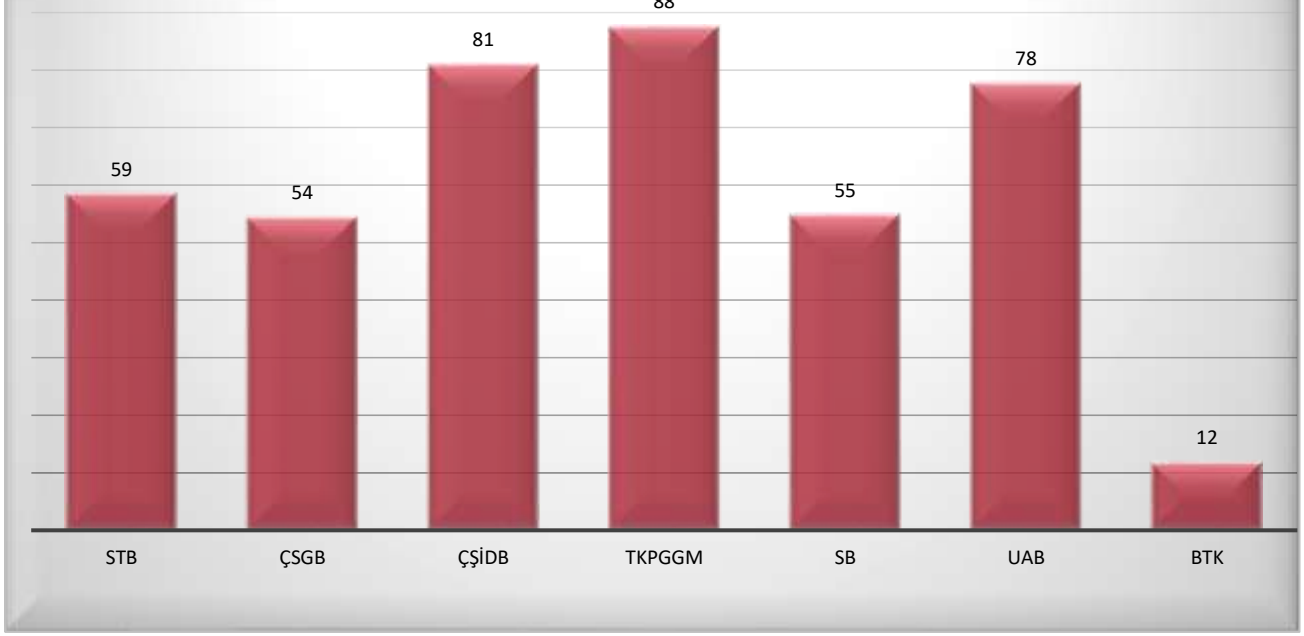
Piyasaya teknik mevzuatına uygun ve güvenli ürün arz etmek iktisadi işletmeler için kanuni bir yükümlülüktür. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen firmalara gerekli cezaların verilmemesi kurallara uyan ve ürününü güvenli ve teknik düzenlemeye uygun üreterek belirli maliyetlere katlanmış iktisadi işletmecinin haksız rekabetle cezalandırılması sonucunu doğurmaktadır.

Bu haksız rekabetin önlenmesi ve kurallara uymayanlara yönelik PGD kuruluşlarının kullanabileceği en önemli araç İPC'lerdir. 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun'un 7, 8, 9 ve 10'uncu maddelerinde ürünlerin piyasaya arzında imalatçıların, yetkili temsilcilerin, ithalatçıların ve dağıtıcıların yükümlülüklerine, 20'nci maddesinde ise bu hükümlere aykırı hareket edilmesi halinde uygulanacak idari para cezalarına yer verilmektedir.

PGD kuruluşları tarafından yürütülen denetimler neticesinde uygunsuz olduğu tespit edilen ürünlere uygulanan İPC miktarları Grafik 25'te gösterilmektedir. Yıllar itibarıyla bakıldığında, 2022 yılında uygunsuz ürünler için uygulanan İPC'ler önceki yıllara göre önemli bir artış göstererek 424.029.069 TL'ye yükselmiştir. Bunun sebeplerinden birisi, 7223 sayılı Kanun'da öngörülen daha yüksek miktardaki İPC'lerin ilk kez bu yıl tam olarak uygulanmış olmasıdır. TOB tarafından gıdalara uygulanan İPC 2021 yılında 157.071.469 TL iken 2022 yılında 270.899.645 TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca TOB tarafından yem ürün grubunda 8.277.920 TL, gübre ürün grubunda ise 8.280.622 TL İPC uygulanmıştır. TOB dışında kalan diğer kuruluşların İPC tutarı ise 136.570.882 TL olmuştur.

Grafik-26 Kuruluşların Uygunsuz Ürünlerde İdari Para Cezası Uygulama Oranları (%)

Grafik 26'dan da görüleceği üzere PGD kuruluşları tespit ettikleri tüm aykırılıklara İPC uygulamamaktadırlar. Bununla birlikte, 2022 yılında uygunsuzluk tespit edilen bazı ürün gruplarında İPC uygulama süreçlerinin devam ettiği bilgisi iletilmiştir.

7223 sayılı Kanun'a göre yetkili kuruluşlar tarafından teknik düzenlemelere aykırılık tespit edilmesi ve uygunsuzluk olduğu yönünde karar verilmesi halinde Kanunda yer alan ilgili idari para cezalarının uygulanması, bununla birlikte Kanun'un 16 ncı maddesinde öngörüldüğü şekilde uygunsuzluğun düzeltilmesinin talep edilmesi, uygunsuzluğun devam etmesi halinde ise Kanunun 16 ncı maddesinde öngörülen yaptırımlar ile 20 nci maddesinin sekizinci fıkrasında belirtildiği üzere misli para cezasının uygulanması önem arz etmektedir.

- STB tarafından uygunsuz bulunan 4.166 ürün partisinin 2.440'ına (%59) İPC uygulanmıştır. 2022 yılında uygunsuz olarak tespit edilen ürünler içerisinde İPC süreci devam eden ürünler bulunmaktadır.
- ÇSGB tarafından uygunsuz bulunan 101 ürün partisinin 55'ine (%55) İPC uygulanmıştır.
- TKPGGM tarafından uygunsuz olduğu tespit edilen 113 ürün partisine İPC uygulanmıştır. Bu sayı içinde bir önceki yıla ait uygunsuz ürünlere uygulanan İPC'ler de yer almaktadır.
- SB tarafından uygunsuzluğu tespit edilen ürün partilerinin %55'ine İPC uygulanmıştır.
- ÇŞİDB tarafından uygunsuz bulunan 464 ürün partisinin ise 376'sına (%81) İPC uygulanmıştır.
- UAB tarafından tespit edilen 9 uygunsuzluktan 7'sine İPC uygulanmıştır.
- BTK tarafından tespit edilen 245 adet uygunsuzluğun 29'una İPC uygulanmıştır.
- EPDK tarafından tespit edilen 14 uygunsuzluğun 3'üne (%27) İPC uygulanmıştır.
- ÇŞİDB tarafından katı yakıtlar ürün grubunda tespit edilen 4.783 uygunsuzluk için İPC uygulanmıştır.

Grafik-27 Uygulanan Para Cezalarının PGD Kuruluşlarına Göre Dağılımı

Uygulanan İPC'lerin PGD kuruluşlarına göre dağılımı Grafik 27'de gösterilmektedir. 2022 yılında en fazla İPC uygulayan kuruluşlar TOB ve SB olmuştur. PGD kuruluşlarınca uygulanan İPC'lere bakıldığında söz konusu iki kuruluşun payı toplamda yaklaşık %80 oranındadır.

TOB tarafından uygulanan İPC tutarına; iç piyasada gıda ve gıda ile temas eden malzemeleri üreten, satan veya toplu tüketime sunan iş yerlerine yönelik resmi kontroller sonucunda, söz konusu işyerlerinden, gıda mevzuatına uygun faaliyette bulunmayanlara yönelik olarak uygulanan İPC tutarları da dahildir. Bakanlıkça gıda ve yem grubunda uygulanan İPC 270.899.645 TL olmuştur. Bakanlık tarafından ayrıca gübre denetimlerinde tespit edilen 168 uygunsuzluğun tümüne 8.280.622 TL İPC kesilmiştir.

STB tarafından yasal metroloji ürün grubunda 7 adet uygunsuzluk tespit edilmiş olup, bu uygunsuzlukların 5'ine 89.055 TL İPC uygulanmıştır.

Ayrıca EPDK tarafından uygunsuzluğu tespit edilen 14 ürün için 683.109 TL İPC uygulanmıştır.

B. ALINAN ÖNLEMLER

PGD faaliyetlerinin en önemli amaçlarından biri piyasadaki risk ve ciddi risk taşıyan ürünleri tespit ederek önlem almak ve vatandaşların bu ürünlerden zarar görmesini engellemektir. PGD kuruluşları tarafından yürütülen denetimler neticesinde risk ve ciddi risk taşıdığı tespit edilen tüm ürünlere “düzeltici faaliyet”, “piyasaya arzı yasaklama/geçici olarak durdurma”, “geri çağırma”, “imha” gibi önlemlerden uygun olanlarının uygulanması gerekmektedir. Yine bu önlemlere konu ürünlerin piyasaya ne miktarda arz edildiğini ve bunun sonucunda bu ürünlerin ne kadarına önlem uygulanabildiğini bilmek PGD kuruluşları için yürüttükleri faaliyetlerin amacına ulaşması bakımından önemli bir veridir. Zira PGD kuruluşlarının müeyyide uygulama ve alınan müeyyidelerin takibi konusuna ağırlık vermesi PGD'nin en can alıcı noktasını oluşturmakta ve potansiyel olarak İPC'lere nazaran çok daha büyük caydırıcı etkisi olmaktadır.

PGD kuruluşlarından TKPGGM, ÇŞİDB ve STB tarafından sağlanan veriler incelendiğinde, TKPGGM tarafından “çocuk kullanım ve bakım ürünleri”, “kırtasiye” ve “oyuncak” ürün gruplarında

önlem uygulandığı görülmekte, ancak söz konusu ürün gruplarının piyasaya arz edilen toplam miktarı ile önlem uygulanan miktarına ilişkin veri sağlanamamaktadır.

ÇŞİDB tarafından önlem uygulanan “hazır beton” ürün grubunda ise önlem miktar üzerinden değil beton sınıfı üzerinden yapılmakta olup bu alanda uygunsuzluk tespit edilen hazır beton sınıflarının piyasaya arzı düzeltici önlem alınıncaya kadar geçici olarak yasaklanmıştır.

STB tarafından ise “asansör”, “basınçlı ekipman”, “elektrikli ekipman”, “enerji verimliliği”, “gaz yakan cihazlar”, “makine” ve “otomotiv” ürün gruplarının piyasaya arz edilen 1.855.566 adet ve 5.982 metreden, 46.775 adet ve 3.675 metresine önlem uygulanmıştır. İdari önlem işlemleri devam etmektedir.

Geçtiğimiz yıllara ait raporlarda da veri sağlanamayan bu alanla ilgili 7223 sayılı Kanunun “izlenebilirlik” başlıklı 12 nci maddesiyle iktisadi işletmecilere getirilen yükümlülükle önümüzdeki senelerde daha fazla veri sağlanmasının mümkün hale gelebileceği değerlendirilmektedir.

Öte yandan, SB tarafından mahkemeler/savcılıklar, emniyet/kolluk kuvvetleri, diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından ulaşılan ve incelemeler neticesinde sahte/kaçak/taklit olduğu belirlenen 66.653 adet ürün 5324 sayılı Kozmetik Kanunu uyarınca güvensiz ürün kapsamına alınmıştır. Ayrıca, üreticisi belli olmayan bu ürünler için imha işlemi uygulanmıştır.

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

2022 yılında, önceki yıllardan farklı olarak 2020 yılında başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan covid-19 pandemisinin yetkili kuruluşların denetimleri üzerindeki olumsuz etkisi azalmıştır. Bu durum denetim sonuçlarına olumlu yönde yansımıştır. PGD uygulamalarının daha da etkinleştirilmesi adına önümüzdeki dönemde aşağıdaki çalışmalara ağırlık verilmesinde fayda olacaktır:

1. PGD’ye ayrılan kaynaktaki yıllar itibarıyla artış denetimlerin layıkıyla yerine getirilmesi bakımından önemlidir. Aynı şekilde önem arz eden bir diğer husus ise denetim personelinin tam zamanlı olarak PGD faaliyetlerine vakfedilmesidir. Tek işi denetim olan personelin bu alana ayrılmasıyla uzmanlaşma sağlanabilecek, testler için numune seçimi, denetimlerde risk ve ciddi risk taşıyan ürün tespiti gibi konularda yetkin bir personel altyapısı sağlanabilecektir.
2. Denetimler ağırlıklı olarak işaret/belge kontrolü ile yürütülmektedir. Ürünlerde özellikle daha ileri inceleme ile tespit edilebilecek riskleri (kimyasal riskler gibi) belirlemede test yöntemine başvurulması da önemlidir. 2022 yılında teste gönderilen ürün sayılarındaki artış olumludur ancak bu ürünlerde uygunsuzluk tespit oranlarının da yükseltilmesi kaynakların etkin kullanımını sağlayacaktır.
3. İnternet satışlarının denetimiyle ilgili bu sene de sınırlı sayıda kuruluş veri sağlayabilmiştir. Diğer kuruluşların da denetimlerini bu alana yoğunlaştırarak önceliklendirmeleri önemlidir.
4. Bu sene ilk defa AB’nin RAPEX (Avrupa Birliği Hızlı Uyarı Sistemi) sisteminde yer alan ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili veriler de rapora yansıtılmıştır. AB piyasasına teknik düzenlemesine aykırı ve güvensiz ürün ihraç eden firmalarımıza müeyyide uygulanması 7223 sayılı Kanun ile mümkün hale gelmiştir. Ülkemiz ürünlerinin yurt dışı piyasalardaki imajının korunması adına imalatçı ve ihracatçılarımızın gerekli önlemleri almaları gerekmektedir.

5. Toplam denetlenen ürün parti sayılarında yıllar itibarıyla artış görülmektedir. Bu artışla birlikte denetlenen ürün partileri içerisinde uygunsuzluk tespit edilme oranlarında da aynı şekilde bir artış arzu edilmektedir. Bu husus denetimlerin risk odaklı yapıldığını, dolayısıyla kısıtlı kaynaklarla riskli ürünlere hızla ulaşıldığını göstermesi bakımından önemli bir göstergedir. Önümüzdeki yıllarda kuruluşların bu oranı arttırmaya yönelik daha fazla çaba göstermelerinde fayda olacaktır.
6. İPC ve önlem uygulamaları PGD'nin can alıcı noktasını oluşturmakta ve bu veriler yürütülen denetimlerin amacına ulaşip ulaşmadığını göstermektedir. Yetkili kuruluşların tespit ettikleri her uygunsuzluğa İPC uygulamaları 7223 sayılı Kanunun getirdiği bir zorunluluktur. Aynı şekilde riskli ve ciddi riskli bulunan ürünlerle ilgili de Kanunda sayılan önlemlerin etkin ve hızlı bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Bu uygulamalar, vatandaşın korunması başta olmak üzere piyasaya uygunsuz ürün arz ederek haksız rekabet oluşmasına neden olan ve tüketicinin güvenliğini riske atan iktisadi işletmecilere gerekli yaptırımların ve önlemlerin uygulanması bakımından da öncelikli bir meseledir.
7. Tüketici tercihleri ve teknolojik gelişmelerle birlikte piyasaya arz edilen ürünlerin miktarında ve çeşidinde her geçen gün artış görülmektedir. PGD kuruluşlarının özellikle yeni ürün grupları ve riskleri göz önünde bulundurarak denetimlerini planlaması, yürütmesi ve daha proaktif olması önemlidir.
8. AB ürün mevzuatının ülkemiz mevzuatı haline getirilmesine yönelik çalışmalar 1996 tarihinde yürürlüğe giren Gümrük Birliği Kararı'ndan bu yana sürdürülmekte ve AB'de teknik mevzuat alanındaki çalışmalar yakinen takip edilmektedir. AB'nin bir iklim politikası ve aynı zamanda ekonomik dönüşüm programı olarak kurguladığı ve 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı teknik mevzuat alanında önemli değişiklikler getirmektedir. Benzer şekilde dijital unsurlara sahip ürünler ile dijital içerikli ürünlerin ürün güvenliği noktasında da AB'de önemli mevzuat değişiklikleri gündemdedir. Tüm bu gelişmelerin PGD kuruluşlarımızca takibi ve söz konusu mevzuatın uygulanmasına yönelik gerekli altyapı çalışmalarına şimdiden başlaması elzemdir.

V. EKLER

EK -1: PGD KURULUŞLARINA AİT İHBAR VE ŞİKAYET HATLARINA İLİŞKİN LİSTE

PGD Kuruluşu	Destek Hattı
STB	ALO 130 Ürün Güvenliği Şikayet Hattı
ÇSGB	ALO 170
ÇŞİDB	ALO 181 Çevre ve Şehircilik Hattı
TKPGGM	ALO 175 Tüketici Şikayet Hattı
TOB	ALO 174 Gıda Hattı
SB	SABİM ALO 184 Hattı
UAB	Çağrı Merkezi 444 24 07
BTK	BTK Bilgi ve İhbar Merkezi ALO 120
EPDK	-

EK -2: TABLOLAR